

**Powiatowa Stacja
Sanitarno-Epidemiologiczna
w Staszowie**

**STAN SANITARNY
powiatu staszowskiego
2021**

Spis treści

Wstęp.....	3
I. Ocena zagrożenia epidemicznego.....	4
II. Jakość wody do spożycia.....	14
III. Stan sanitarny obiektów żywności, żywienia i produktów kosmetycznych	18
IV. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej.....	34
V. Stan sanitarny podmiotów wykonujących działalność leczniczą.....	37
VI. Nadzór nad warunkami sanitarno-higienicznymi środowiska pracy i chemikaliami.....	39
VII. Nadzór nad środkami zastępczymi.....	45
VIII. Nadzór nad placówkami nauczania i wychowania oraz placówkami wypoczynku dzieci i młodzieży.....	46
IX. Zapobiegawczy nadzór sanitarny	51
X. Promocja zdrowia i oświata zdrowotna.....	53
Podsumowanie.....	60

WSTĘP

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Staszowie prowadzi nadzór sanitarny na terenie powiatu staszowskiego, który obejmuje obszar 8 gmin, o powierzchni 926 km², zamieszkiwany przez 71250 ludności (stan na 31-12-2020 r. na podstawie danych GUS).

Działalność Państwowej Inspekcji Sanitarnej w 2021 roku wynikała przede wszystkim z ogłoszonego Rozporządzeniem Ministra Zdrowia w dniu 20 marca 2020 roku na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2.

Obok prowadzonych intensywnych działań przeciwepidemicznych prowadzono równoległe działania statutowe poprzez sprawowanie nadzoru nad warunkami:

- ⇒ zdrowotnymi żywności, żywienia i produktów kosmetycznych,
- ⇒ higieniczno – sanitarnymi, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których udzielane są świadczenia zdrowotne
- ⇒ higieny środowiska
- ⇒ higieny pracy w zakładach pracy
- ⇒ higieny procesów nauczania i wychowania
- ⇒ higieny wypoczynku i rekreacji

Wykonywanie tych zadań polegało na sprawowaniu zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego, działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej oraz oświatowo – zdrowotnej.

Działalność Państwowej Inspekcji Sanitarnej realizowana była w oparciu o aktualną sytuację epidemiologiczną na terenie powiatu staszowskiego oraz w oparciu o sporządzane plany pracy, zgodnie z opracowanym wzorem i Wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego. W działalności kontrolnej Państwowej Inspekcji Sanitarnej stosowano wdrożony system jakości oraz jednolite procedury kontroli obiektów i urządzeń.

Wyniki działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej pozwalają na ocenę sytuacji epidemiologicznej i stanu sanitarnego powiatu staszowskiego, uwzględniającą istniejące oraz mogące pojawić się zagrożenia.

Sytuację epidemiologiczną powiatu staszowskiego opracowano na podstawie posiadanych materiałów oraz danych zebranych w 2021 roku.

I. OCENA ZAGROŻENIA EPIDEMICZNEGO

W 2021 roku działalność Sekcji Nadzoru Przeciwepidemicznego Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Staszowie była skoncentrowana na:

- bieżącym monitorowaniu sytuacji epidemiologicznej w celu identyfikacji zagrożeń związanych z możliwością wystąpienia chorób niebezpiecznych,
- realizowaniu zadań wynikających z aktualnej sytuacji epidemiologicznej w powiecie staszowskim,
- nadzorze nad uodpornieniem populacji w ramach obowiązkowych szczepień ochronnych na podległym terenie oraz prawidłowymi warunkami przechowywania preparatów szczepionkowych,
- egzekwowaniu obowiązku poddania się szczepieniom ochronnym przez osoby zobowiązane,
- nadzorze nad podmiotami leczniczymi w celu poprawy ich stanu sanitarno – higienicznego i zmniejszenia zagrożenia szerzenia się zakażeń

1. Działania w sytuacjach kryzysowych

W Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej jest opracowany i na bieżąco aktualizowany „Plan działania przeciwepidemicznego w sytuacjach kryzysowych”.

W 2021 r. na terenie powiatu staszowskiego nie zarejestrowano zdarzeń katastroficznych.

2. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych

Ocena sytuacji epidemiologicznej chorób zakaźnych w powiecie staszowskim została sporządzona w oparciu o przypadki zachorowań i zakażeń, jakie zostały zgłoszone do Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Staszowie zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, na podstawie sprawozdania MZ-56 o zachorowaniach na choroby zakaźne, zakażeniach i zatruciach. W roku sprawozdawczym na terenie powiatu staszowskiego zarejestrowano 3444 przypadki zachorowań na choroby zakaźne, natomiast w roku 2020 2316 przypadków.

Dane za rok 2021 zostały porównane z danymi za rok 2020, współczynniki zapadalności dla poszczególnych chorób zarejestrowanych w 2021 roku zostały zestawione i porównane ze współczynnikami zapadalności w roku 2020 w powiecie oraz ze współczynnikami zapadalności w województwie świętokrzyskim i w Polsce w 2021 roku (tabela nr 1).

Tabela 1: Zapadalność na 100 tys. mieszkańców. Zestawienie porównawcze za rok 2020 i 2021 w stosunku do województwa świętokrzyskiego i Polski.

L.p.	Jednostka chorobowa	POWIAT	POWIAT	WOJEW ÓDZTWO	POLSKA
		2020 r.	2021 r.	2021 r.	2021 r.
1.	Salmonelozy /zatrucia pokarmowe/	18,16	26,79	10,02	20,79
2.	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe (ogółem)	35,15	46,53	47,60	60,77
3.	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe (u dzieci do lat 2)	364,20	55,13	58,66	117,91
4.	Wirusowe zakażenia jelitowe (ogółem)	81,97	77,55	64,19	60,79
5.	Wirusowe zakażenia jelitowe (u dzieci do lat 2)	1196,67	1764,06	1300,76	1 354,42
6.	Biegunki i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu ogółem	82,43	87,42	50,24	76,95
7.	Biegunki i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu (u dzieci do lat 2)	1 283,42	1267,92	752,16	1261,53
8.	Giardioza (lamblioza)	1,39	4,23	0,08	1,43
9.	Płonica /szkarlatyna	2,68	2,82	5,34	6,91
10.	Kiła wczesna	-	1,41	-	1,45
11.	Borelioza z Lyme	78,24	69,09	22,16	32,40
12.	Styczność i narażenie na wściekliznę	5,58	16,92	13,87	13,65
13.	Ospa wietrzna	58,68	111,38	152,45	150,37
14.	Nowo wykryte zakażenia HIV	-	1,41	0,49	3,50
15.	Świnka (nagminne zapalenie przyusznic)	1,39	1,41	1,48	1,26
16.	Zapalenie mózgu inne i nieokreślone	-	1,41	0,08	0,17
17.	Zakażenia SARS-CoV-2 (COVID-19)	1676,59	4381,91	5221,13	7 374,37

W roku 2021 na podstawie sprawozdania MZ-56 o zachorowaniach na choroby zakaźne, zakażeniach i zatruciach **zarejestrowano** na terenie powiatu staszowskiego następujące choroby zakaźne (dla porównania podano dane za 2019 i 2020 r.)

	rok 2019	rok 2020	rok 2021
▪ Salmonellozy	36	13	19
▪ Inne bakteryjne zakażenia jelitowe (ogółem)	41	23	33
w tym dzieci do lat 2	3	7	1
▪ Wirusowe zakażenia jelitowe (ogółem)	159	65	53
w tym dzieci do lat 2	81	23	32
▪ Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO, o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu (ogółem)	149	31	62
w tym dzieci do lat 2	50	24	23
▪ Giardioza (lamblioza)	13	1	3
▪ Płonica (szkarlatyna)	15	2	2
▪ Kiła wczesna	-	-	1
▪ Borelioza z Lyme ogółem	69	56	49
▪ Styczność i narażenie na wściekliznę /potrzeba szczepień/	16	4	12
▪ Ospa wietrzna	404	42	79
▪ Nowo wykryte zakażenia HIV	-	-	1
▪ Świnka (nagminne zapalenie przyusznic)	2	1	1
▪ Zapalenie mózgu inne i nieokreślone	-	-	1
▪ Zakażenia SARS-CoV-2 (COVID-19)	-	1200	3108

Sytuacja epidemiologiczna wybranych chorób zakaźnych

- *inne bakteryjne zakażenia jelitowe (ogółem)*

W 2021 r. zarejestrowano 33 przypadki zachorowań (współczynnik zapadalności wyniósł 46,53), natomiast w roku 2020 zgłoszono 23 przypadki zachorowań (współczynnik zapadalności 35,15),

W grupie wiekowej dzieci do lat 2 zgłoszono 1 przypadek zachorowania (współczynnik zapadalności w tej grupie wiekowej wyniósł 55,13 podczas gdy w analogicznym okresie roku 2020 zarejestrowano 7 biegunek o etiologii bakteryjnej u dzieci do lat 2 (współczynnik zapadalności 364,20),).

Biegunki o etiologii bakteryjnej w większości przypadków u osób dorosłych wywołane są przez czynnik chorobotwórczy *Clostridium difficile*, natomiast u dzieci do lat 2 czynnik chorobotwórczy stanowi *E. coli* biegunkotwórcza.

- *wirusowe zakażenia jelitowe (ogółem)*

Zarejestrowano ogółem 53 przypadki zachorowań, (współczynnik zapadalności 77,55), podczas gdy w roku 2020 odnotowano 65 zachorowań (współczynnik zapadalności 81,97).

Wystąpienie biegunek o etiologii wirusowej u osób dorosłych w większości spowodowane było zakażeniami norowirusowymi bądź etiologia ich nie została określona

W grupie wiekowej dzieci do lat 2 zachorowało 32 dzieci (współczynnik zapadalności wyniósł 1267,92), w 2020 r. zarejestrowano 23 przypadki (współczynnik zapadalności (1196,67). Wystąpienie biegunek o etiologii wirusowej u dzieci spowodowane było zakażeniami rotawirusowymi, norowirusowymi i adenowirusowymi.

– ***biegunka o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu***

Zarejestrowano ogółem 62 przypadki (współczynnik zapadalności wyniósł 87,42), podczas gdy w analogicznym okresie roku 2020 zarejestrowano 31 przypadków (współczynnik zapadalności wyniósł 50,24)

W grupie wiekowej dzieci do lat 2 zachorowało 23 dzieci (współczynnik zapadalności dla tej grupy wiekowej wyniósł 1267,92), natomiast w roku 2020 zarejestrowano 24 przypadki zachorowań (współczynnik zapadalności 1 283,42),

– ***ospa wietrzna***

W 2021 r. zarejestrowano 79 przypadków zachorowań (współczynnik zapadalności wyniósł 111,38), natomiast w 2020 roku zarejestrowano 42 przypadki (współczynnik zapadalności 58,68). W obowiązującym stanie prawnym obowiązek szczepienia przeciw ospie wietrznej dotyczy jedynie wybranych, określonych w Programie Szczepień Ochronnych (PSO) grup dzieci do ukończenia 12 roku życia, np. przebywających w żłobkach, klubach dziecięcych, placówkach opiekuńczo-wychowawczych lub z upośledzeniem odporności.

– ***Świnka/ nagminne zapalenie przyusznic***

W stosunku do roku poprzedniego liczba zachorowań na świnkę nie uległa zmianie, t.j. zarejestrowano 1 przypadek (współczynnik zapadalności obliczono na 1,41).

W przypadku chorób zakaźnych wieku dziecięcego: odrzy, świnki i różyczki obserwuje się niską zapadalność - w związku z realizacją szczepień ochronnych zgodnie z aktualnym Programem Szczepień Ochronnych oraz wysokim poziomem uodpornienia przeciwko odrze, śwince, różyczce w 2 i 10 roku życia oraz wprowadzeniem powtórnego szczepienia zapobiegawczego w 6 roku życia.

– ***Płonica / szkarlatyna***

W 2021 r. zarejestrowano 2 przypadki płonicy (współczynnik zapadalności wyniósł 2,82), podobnie w 2020 r. zgłoszono 2 przypadki zachorowań na płonicę (współczynnik zapadalności 2,68).

– ***Giardioza (lamblioza)***

Zarejestrowano 3 przypadki zachorowania na lambliozę (współczynnik zapadalności 4,23), podczas gdy w 2020 r. zarejestrowany został 1 przypadek zachorowania (współczynnik zapadalności 1,39). Zachorowania na tę jednostkę chorobową wiążą się zazwyczaj z brakiem przestrzegania podstawowych zasad higieny, spożywaniem zanieczyszczonej wody lub pokarmu.

– ***Borelioza z Lyme***

W stosunku do roku 2020 zmalała liczba zachorowań na boreliozę, odnotowano 49 przypadków (zapadalność wyniosła 69,09) podczas gdy w roku ubiegłym zgłoszono 56 przypadków zachorowania (współczynnik zapadalności 78,24). Zachorowania dotyczyły wczesnego stadium boreliozy, którego objawem jest rumień wędrujący. Zmniejszoną liczbę zachorowań na boreliozę można wytłumaczyć ograniczeniami wynikającymi z wyłączenia z aktywności społecznej dużej populacji osób z powodu przebywania w izolacji lub kwarantannie podczas trwającej epidemii SARS CoV-2.

– ***Salmonelozy (zatrucia pokarmowe)***

W stosunku do roku 2020 nastąpił wzrost zachorowań na salmonelozę. Zarejestrowano 19 przypadków zachorowań (współczynnik zapadalności wyniósł 26,79, natomiast w roku 2020 zarejestrowano 13 przypadków salmonelozy (współczynnik zapadalności 18,16).

Przyczyną zakażeń pałeczkami *Salmonella* jest m.in. brak dbałości o higienę podczas przygotowywania potraw, oraz niewłaściwe warunki przechowywania żywności.

– ***Styczność i narażenie na wściekliznę – potrzeba szczepień***

W 2021 r. przeprowadzono 70 wywiadów epidemiologicznych z powodu styczności i narażenia na wściekliznę. W przypadku 12 osób ze styczności i narażenia na wściekliznę wdrożono szczepienia p/ko wściekliznie (współczynnik zapadalności wyniósł 16,92) natomiast w roku 2020 zarejestrowano o 7 przypadków mniej t. j. 63 przypadki pokąsań, wdrożono szczepienia przeciwko wściekliznie u 4 osób pokąsanych przez zwierzęta nieznanego pochodzenia (współczynnik zapadalności wyniósł 5,58).

W trakcie prowadzonego nadzoru epidemiologicznego współpracowano z Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Staszowie, którego na bieżąco informowano o wystąpieniu pokąsań. Powiatowy Lekarz Weterynarii przysyłał informacje o wykluczeniu podejrzenia wystąpienia wścieklizny u obserwowanych zwierząt oraz o wynikach obserwacji.

Należy podkreślić, że problem pokąsań przez zwierzęta domowe bez nadzoru utrzymuje się od wielu lat. Konieczność wdrażania szczepień p/ko wściekliznie wynika z faktu, iż do pokąsania doszło przez zwierzę nieznanego pochodzenia, bezdomne, dzikie lub domowe, wykazujące objawy chorobowe. Wścieklizna jest groźną chorobą zakaźną spowodowaną pogryzieniem przez zwierzę drapieżne lub domowe, które jest jej nosicielem. Do zakażenia dochodzi poprzez przeniesienie wirusa ze śliny do rany, zazwyczaj kłosań. Wścieklizna to choroba odzwierzęca, która jest w 100 proc. śmiertelna - o ile w odpowiednim czasie osoba pokąsana nie zostanie zaszczepiona.

– ***Grypa sezonowa i zakażenia grypopodobne***

W 2021 roku do PSSE w Staszowie zgłoszono 1 przypadek zakażenia grypopodobnego.

– ***Nowo wykryte zakażenia HIV.***

W 2021 roku na terenie powiatu staszowskiego zarejestrowano 1 przypadek nowo wykrytego zakażenia HIV, które rozpoznano o 23 letniego mężczyzny.

– ***Gruźlica***

W porównaniu do roku 2020 niekorzystnie przedstawiała się sytuacja epidemiologiczna gruźlicy. W 2021 roku zgłoszono 10 przypadków rozpoznania gruźlicy natomiast w roku 2020 zarejestrowano 5 przypadków rozpoznania gruźlicy płuc.

Wszystkie przypadki dotyczyły gruźlicy płuc osób dorosłych. Osoby chore pozostawały pod nadzorem specjalistycznym. Osoby ze styczności zostały objęte nadzorem lekarza poradni przeciwgruźliczej, bądź lekarza podstawowej opieki zdrowotnej.

Podobnie jak w przypadku pokąsań przez zwierzęta prowadzona była współpraca z Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Staszowie - przesyłano informacje o wystąpieniu zachorowania na gruźlicę lub wykryciu biologicznego czynnika chorobotwórczego natomiast Powiatowy Lekarz Weterynarii przysyłał informacje o braku zwierząt gospodarskich (krów), które mogłyby się zarazić gruźlicą od człowieka.

Ogniska epidemiczne w Samodzielnym Publicznym Zespole Zakładów Opieki Zdrowotnej w Staszowie

W 2021 r. do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Staszowie zostało zgłoszonych 9 ognisk epidemicznych natomiast w 2020 r. zarejestrowano 13 ognisk zakażenia szpitalnego.

Czynnikami etiologicznymi zarejestrowanych ognisk były:

- wirus SARS-CoV-2 był przyczyną 7 ognisk zakażenia szpitalnego, zakażonych zostało ogółem 34 osoby w tym 32 pacjentów i 2 osoby z personelu medycznego
- bakteria *Clostridioides difficile* była przyczyną 2 ognisk zakażenia szpitalnego, zakażonych 4 pacjentów

Zakażenia SARS CoV-2 i COVID-19

Na przełomie roku 2020 i 2021, w ramach informatyzacji Inspekcji Sanitarnej, na potrzeby przeciwdziałania COVID-19 stworzono platformę Systemu Ewidencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej (SEPIS). SEPIS w dużej mierze usprawnił działania min. dzięki transparentności danych związanych ze sprawnym przekazywaniem zgłoszeń, co umożliwiło szybkie reagowanie, przede wszystkim w zakresie prowadzonych dochodzeń epidemiologicznych z osobami zakażonymi SARS-CoV-2. Ponadto została wprowadzona i uruchomiona ogólnopolska infolinia na potrzeby obywateli do kontaktu z Inspekcją Sanitarną, w szczególności w zakresie pozyskania informacji związanych z bezpieczeństwem zdrowotnym. W ciągu całego 2021 roku do systemu SEPIS dodawane były kolejne funkcjonalności umożliwiające zgłaszanie przez lekarzy z poziomu gabinet.gov NOP, czy ewidencjonowanie ognisk wywołanych SARS CoV-2.

Zadania wykonywane w czasie pandemii COVID-19 w 2021 r. przez Państwową Inspekcję Sanitarną w Staszowie to:

- przeprowadzanie dochodzeń epidemiologicznych, ustalanie osób z kontaktu, ocena ryzyka zakażenia,
- analiza i weryfikacja zgłoszeń pisemnych, wpływających do PSSE w Staszowie,
- opracowywanie ognisk zakażeń COVID-19,
- wprowadzanie, weryfikowanie danych osób objętych kwarantanną, izolacją lub hospitalizacją do systemu EWP,
- współpraca z jednostkami zewnętrznymi np.: Policja, placówki POZ, szpitale,
- opracowywanie i przysyłanie raportów wymaganych w sprawozdawczości pandemii COVID-19,
- bieżąca obsługa systemu SEPIS i EWP w zakresie weryfikacji osób objętych izolacją i obowiązkową kwarantanną,

W powiecie staszowskim w 2021 r. zarejestrowano 3108 potwierdzonych przypadków SARS-CoV-2, współczynnik zapadalności wyniósł 4381,91). Zarejestrowano 111 zgonów z powodu COVID-19. Większość osób posiadała choroby współistniejące.

W 2021 r. w celu zapobiegania COVID – 19 rozpoczęto szczepienia ochronne. Szczepionki są bezpłatne, a szczepienia dobrowolne. Został opracowany Narodowy Program Szczepień. Zgodnie z rekomendacjami ekspertów ustalono priorytetowe grupy społeczne na potrzeby szczepień. W pierwszej kolejności możliwość zaszczepienia przeciw COVID-19 miały służby medyczne, pensjonariusze Domów Pomocy Społecznej i pacjenci Zakładów Opiekuńczo-Leczniczych oraz osoby powyżej 60 roku życia; służby mundurowe, które wspomagały walkę z COVID-19 oraz zapewniały bezpieczeństwo państwa. Następnie taką możliwość uzyskały kolejne grupy w całej populacji.

Do końca 2021 r szczepienia p/COVID-19 dedykowane były również dzieciom od 5 roku życia. Ogółem w powiecie staszowskim uodpornionych p/COVID-19 jest 38 439 osób co stanowi 52,88 % populacji powiatu staszowskiego. Zarejestrowano 6 Niepożądanych Odczynów Poszczepiennych po szczepieniu p/COVID-19 (5 łagodnych i 1 poważny).

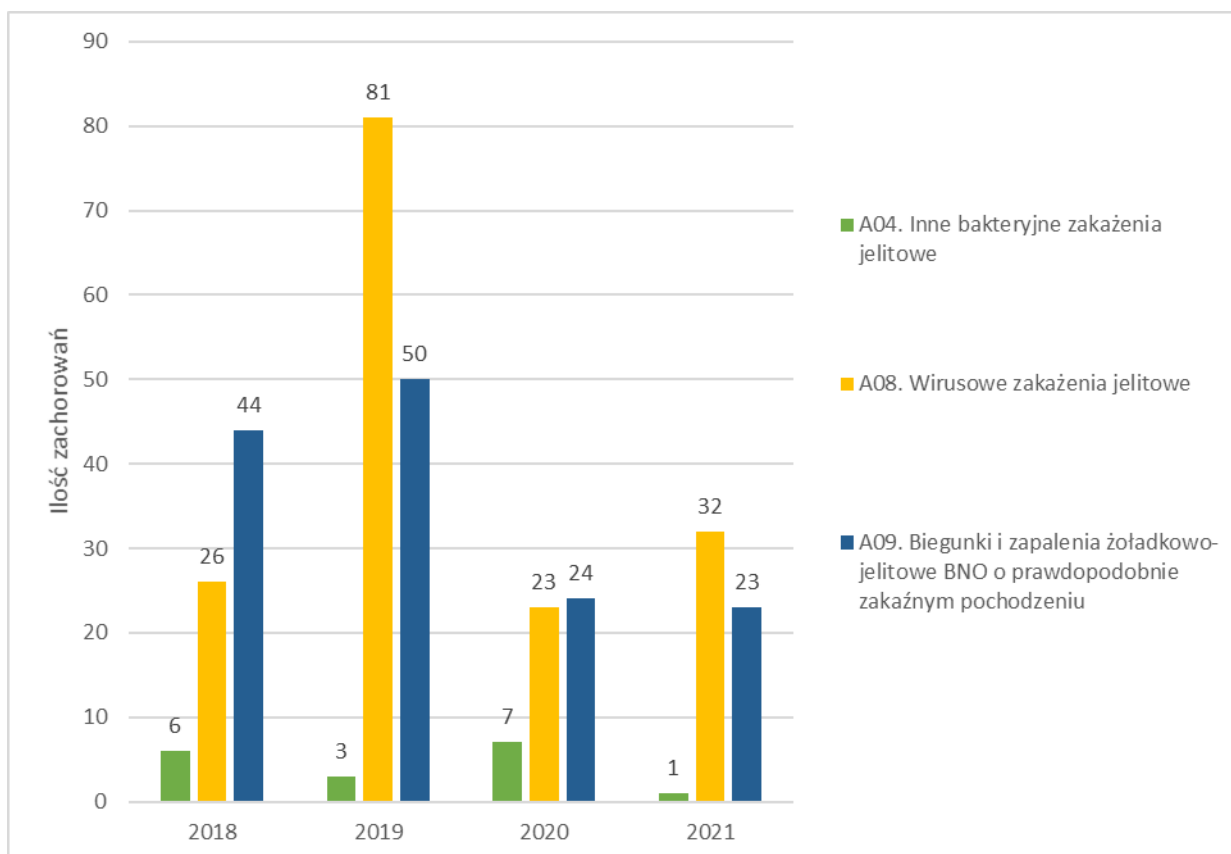
Podsumowując sytuację epidemiologiczną w zakresie chorób zakaźnych w powiecie staszowskim należy stwierdzić, że rok 2021 przebiegał pod znakiem epidemii SARS-CoV-2. Przeprowadzono ogółem 8339 dochodzeń epidemiologicznych z osobami, u których wystąpiło zachorowanie na chorobę zakaźną oraz z osobami podejrzanymi o zakażenie SARS-CoV-2.

W porównaniu do roku ubiegłego odnotowano wzrost zachorowań na salmonelozę, inne bakteryjne zakażenia jelitowe, zakażenia jelitowe o etiologii wirusowej u dzieci do lat 2, biegunki o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu, ospę wietrzną. Zarejestrowano również więcej pokąsań przez zwierzęta. Z uwagi na brak możliwości przeprowadzenia obserwacji

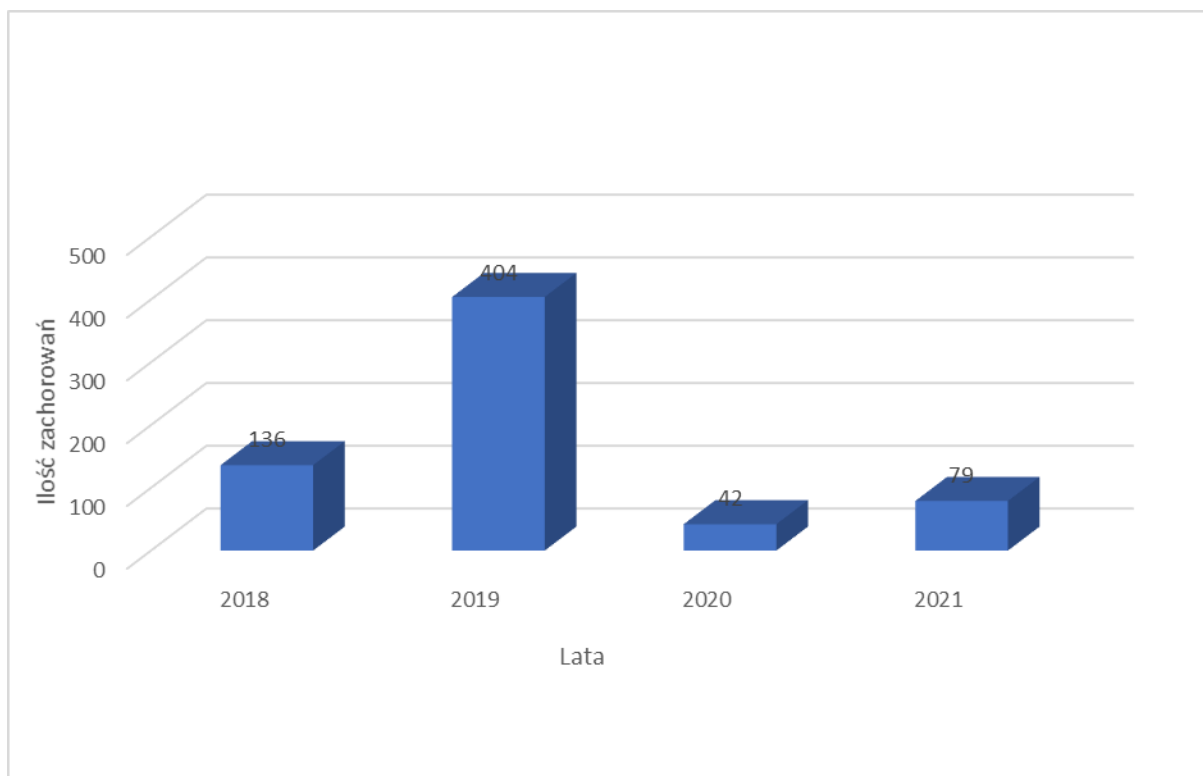
zwierząt więcej osób zostało poddanych szczepieniu przeciwko wścieklicznie. Zarejestrowano więcej przypadków gruźlicy płuc.

Niższy wskaźnik zachorowań niż w roku ubiegłym dotyczył boreliozy. Nie rejestrowano zachorowań na dury brzuszne, krztusiec, różyczkę, odrę, inwazyjną chorobę meningokokową, chorobę wywołaną przez *Haemophilus influenzae*, inwazyjną chorobę wywołaną przez *Streptococcus pneumoniae*, wirusowe zapalenia mózgu i opon mózgowych, wirusowe zapalenia wątroby. Nie rejestrowano ognisk chorób przenoszonych drogą pokarmową. Nie wystąpiły zatrucia grzybami, zatrucia pestycydami.

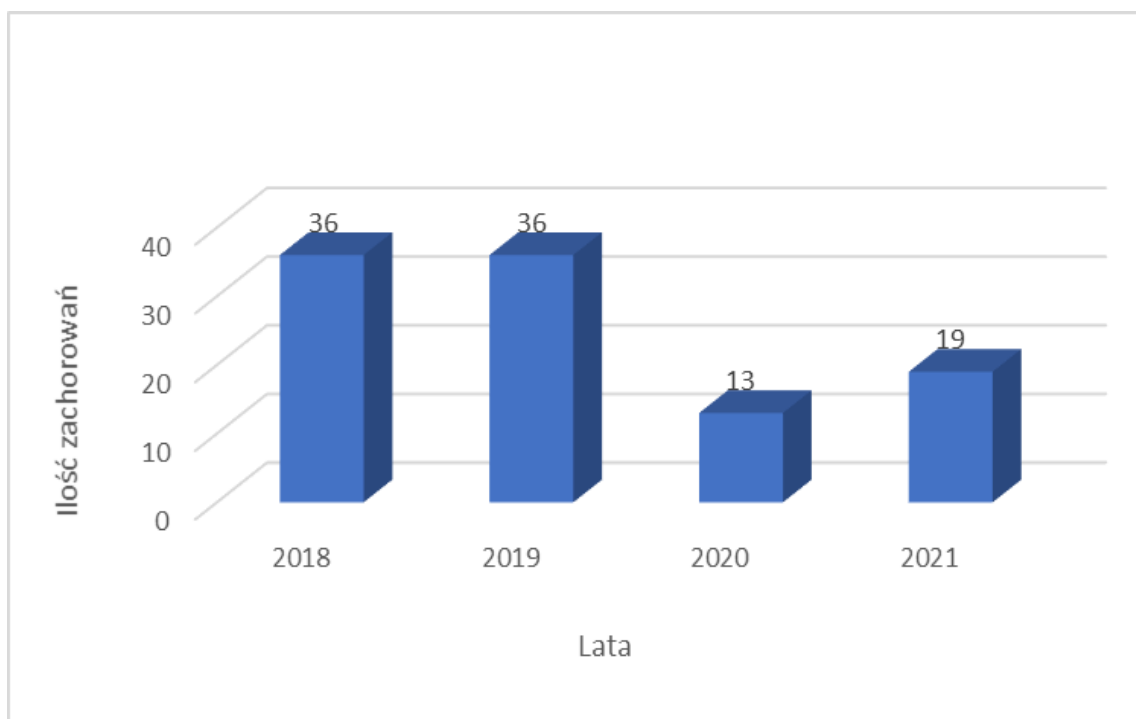
Sytuację epidemiologiczną wybranych chorób zakaźnych w powiecie staszowskim w 2021 roku przedstawiono na wykresach j.n.

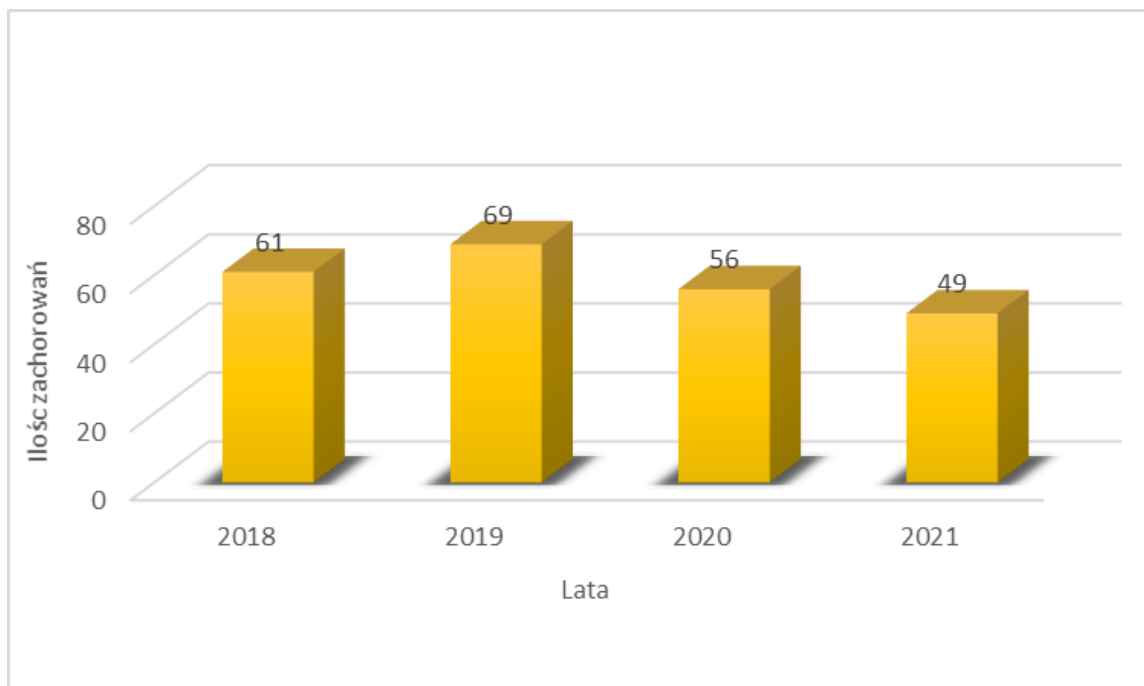
Wykres 1. Liczba zachorowań na biegunki u dzieci do lat 2 (A04; A08; A09) w powiecie staszowskim w latach 2018-2021

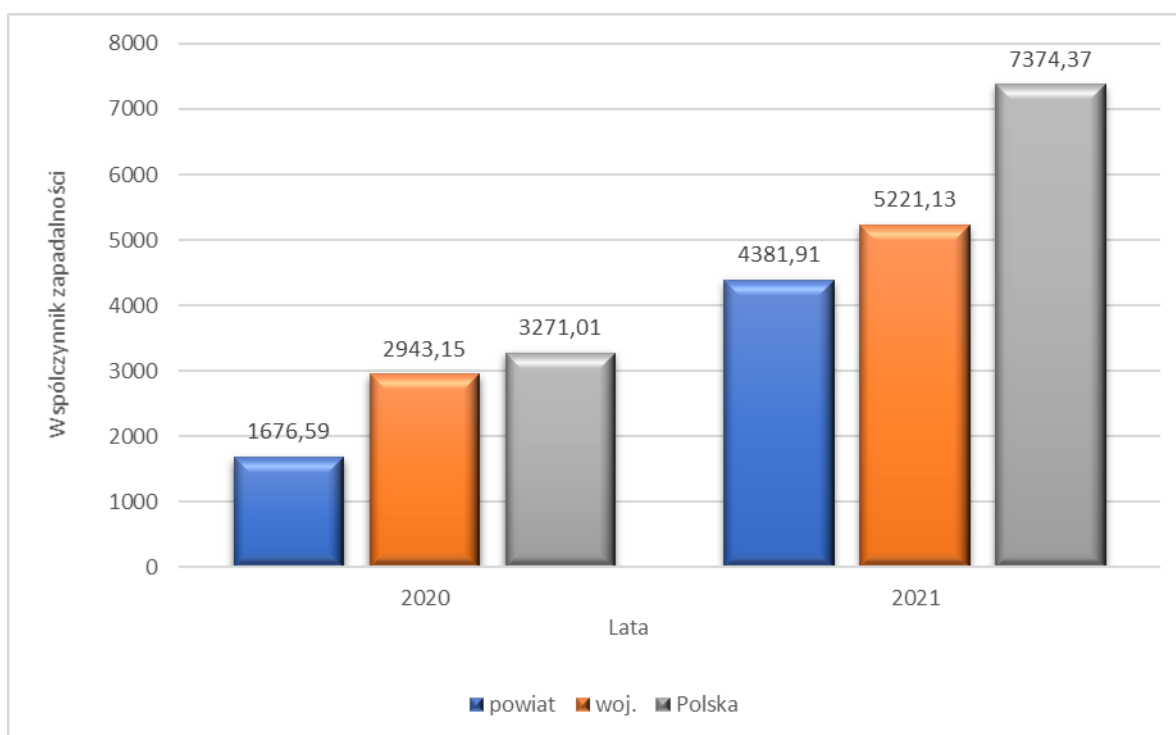
Wykres 2. Liczba zachorowań na ospę wietrzną w powiecie staszowskim w latach 2018-2021

Wykres 3. Liczba zachorowań na salmonelozę w powiecie staszowskim w latach 2018-2021

Wykres 4. Liczba zachorowań na boreliozę w powiecie staszowskim w latach 2018-2021

Wykres 5. Współczynnik zapadalności na zakażenia SARS-CoV-2 (Covid-19) w latach 2020-2021 w powiecie staszowskim, woj. świętokrzyskim, Polsce.

3. Nadzór nad szczepieniami

W powiecie staszowskim w 2021 roku w ramach realizacji Programu Szczepień Ochronnych szczepieniom podlegało 12 795 dzieci i młodzieży w wieku od 0 do lat 19.

Szczepienia ochronne wykonywane były w 17 punktach placówek ochrony zdrowia spełniających wymogi gabinetu diagnostyczno – zabiegowego. W roku 2021 przeprowadzono kontrole z zakresu szczepień ochronnych w 13 podmiotach wykonujących działalność leczniczą. Podmioty wykonujące szczepienia posiadają urządzenia chłodnicze do przechowywania preparatów szczepionkowych oraz zapewniają zachowanie łańcucha chłodniczego podczas transportu szczepionek z magazynu Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej do podmiotu leczniczego. W roku sprawozdawczym nie zgłoszono sytuacji powodujących naruszenie ciągłości zachowania łańcucha chłodniczego. Podmioty wykonujące działalność leczniczą prowadzą monitoring temperatury przechowywanych szczepionek - punkty szczepień w większości wyposażone są w całodobowe rejestratory temperatury z funkcją powiadamiania sms. Posiadają opracowane procedury zabezpieczenia preparatów szczepionkowych na wypadek wystąpienia awarii urządzenia chłodniczego.

Pomimo trwającego stanu epidemii realizowany był Program szczepień ochronnych. Na koniec 2021 roku do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Staszowie zgłoszonych zostało 73 dzieci, u których nie zostały wykonane szczepienia ochronne.

Nie rejestrowano Niepożądanych Odczynów Poszczepiennych, za wyjątkiem szczepień p/ko COVID-19.

Dla porównania w roku 2020 brak szczepień ochronnych odnotowano u 64 dzieci.

W związku z narastającą liczbą środowisk uchylających się od realizacji obowiązku szczepień ochronnych, w dalszym ciągu prowadzony będzie wzmożony nadzór nad realizacją w/w obowiązku.

II. JAKOŚĆ WODY DO SPOŻYCIA

W powiecie staszowskim wszystkie ujęcia wody do spożycia oparte są na wodach podziemnych. Podobnie jak w latach poprzednich w ewidencji Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Staszowie znajdowało się 14 ujęć wody, z czego 12 to ujęcia dla wodociągów sieciowych stanowiących podstawowe źródło zaopatrzenia w wodę ludności powiatu staszowskiego, pozostałe 2 to ujęcia lokalne, z których zaopatrywane są: Dom Pomocy Społecznej w Kurozwękach oraz Stadnina Koni w Kurozwękach. Ponadto w dwóch gminach, tj. Osiek i Oleśnica część ludności korzysta z wody pochodzącej z ujęć położonych poza terenem powiatu (tzw. sieci obce), są to wodociąg Wójeczka (powiat buski) oraz wodociąg Sulisławice (powiat sandomierski). Mieszkańcy jednej miejscowości, tj. Brody w gminie Oleśnica nie mają możliwości korzystania z wody wodociągowej.

W 2021 roku nadzorem objęto wszystkie zewidencjonowane urządzenia wodociągowe. W ramach prowadzonego monitoringu jakości wody do spożycia łącznie przeprowadzono 73 kontrole jakości wody do spożycia, w trakcie których pobrano 96 prób wody oraz przeprowadzono 10 kontroli stanu sanitarno – technicznego urządzeń wodociągowych.

Przepisy rozporządzenia Ministra Zdrowia z dn. 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017r., poz. 2294), narzucają zarządcom wodociągów prowadzenie kontroli wewnętrznej, której jednym z elementów są systematyczne badania jakości wody w zakresie i z częstotliwością określoną w w/w rozporządzeniu. W roku sprawozdawczym zarządcy wodociągów realizowali ten obowiązek, jakość wody z poszczególnych wodociągów była badana zgodnie z opracowanymi i uzgodnionymi na 2021 rok harmonogramami, a sprawozdania z wykonanych badań przedkładano na bieżąco do oceny tut. inspektorowi sanitarnemu.

Na koniec roku sprawozdawczego oceniono, że 13 wodociągów, (co stanowi 93 % nadzorowanych wodociągów) dostarczało wodę o odpowiedniej jakości, natomiast w przypadku jednego wodociągu obowiązuje decyzja stwierdzająca warunkową przydatność wody do spożycia przez ludzi. Wydane zostały roczne oceny jakości wody.

Charakterystyka poszczególnych grup urządzeń zaopatrzenia ludności w wodę

Wodociągi o produkcji <100 m³/ dobę

W tej grupie wodociągów aktualnie znajdują się 3 obiekty, tj. wodociąg Wola Osowa, Korytnica i Rudki – Potok. Z wody dostarczanej przez te wodociągi korzysta szacunkowo 2,8 % ludności powiatu. W ciągu roku sprawozdawczego wodzie dostarczanej przez te wodociągi nie wystąpiły przekroczenia badanych parametrów, jakość wody spełniała wymagania określone w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dn. 7 grudnia 2017 r. (Dz.U. z 2017 r., poz. 2294) i na koniec roku została oceniona pozytywnie we wszystkich wodociągach tej grupy. Kontrole sanitarne w zakresie stanu sanitarno-technicznego urządzeń wodociągowych wykazały właściwy stan obiektów.

Wodociągi o produkcji 100 – 1000 m³/ dobę

W tej grupie znajduje się 7 wodociągów tj. wodociąg Szydłów, Ruda, Łubnice, Bogoria, Sztombergi, Rytwiany, Osówka. Z wody dostarczanej przez te wodociągi korzystało 36,3 % ludności powiatu. Cztery wodociągi tej grupy dostarczają wodę poddawaną procesom uzdatniania, tj. wodociąg Bogoria, Ruda, Rytwiany, Łubnice – odżelazianie i odmanganianie, dodatkowo w wodociągu Łubnice prowadzony jest proces chlorowania.

W ciągu roku 2021 w tej grupie wodociągów stwierdzono kilkakrotnie złą jakość bakteriologiczną wody:

- w miesiącu wrześniu w wodociągach:
 - Szydłów (enterokoki 9 j.t.k./100ml),
 - Osówka (enterokoki 6 j.t.k./100ml),
 - Rytwiany (enterokoki 31 j.t.k./100ml),
- w miesiącu październiku w wodociągu Sztombergi (enterokoki 29 j.t.k./100ml)
- w grudniu w wodociągu Ruda (bakterie grupy coli 38 j.t.k./100ml).

W związku z powyższym dla wskazanych wodociągów wydane zostały decyzje stwierdzające brak przydatności wody do spożycia, nakazujące jednocześnie podjęcie przez zarządców wodociągów działań naprawczych mających na celu wyeliminowanie zanieczyszczeń i doprowadzenie jakości wody do stawianych wymogów sanitarnych. Po zakończeniu działaniach naprawczych, które obejmowały dezynfekcję i płukanie sieci, wykonane zostały powtórne badania jakości wody, które potwierdziły skuteczność podjętych działań naprawczych. Na podstawie przedłożonych sprawozdań z badań wody stwierdzono, że jakość wody spełnia wymagania sanitarne określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017r., poz. 2294) i wydane zostały decyzje stwierdzające przydatność wody do spożycia przez ludzi. W pozostałych wodociągach tej grupy, pobrane próbki wody w badanym zakresie odpowiadały wymogom rozporządzenia j. w.

Na koniec roku sprawozdawczego jakość wody we wszystkich wodociągach tej grupy oceniono pozytywnie.

Wodociągi o produkcji 1000 – 10000 m³/ dobę

W tej grupie urządzeń wodnych znajdują się 2 wodociągi, tj.: Staszów i Wiązownica. Z wody dostarczanej przez te wodociągi korzystało 57,8 % ludności powiatu. W ciągu roku sprawozdawczego odnotowano przekroczenia obowiązujących norm w każdym z wodociągów.

W miesiącu maju i czerwcu odnotowano interwencje od mieszkańców miejscowości Kurozwęki, Ziemblice, Strzelce, Staszów dotyczące niewłaściwej jakości wody z wodociągu Staszów, które wskazywały na rdzawą barwę wody, dużą mętność. Na podstawie badań laboratoryjnych wody pobranej przez przedstawicieli PPIS w Staszowie w związku z interwencjami stwierdzono złą jakość fizyko-chemiczną wody ze względu na przekroczony parametr manganu $119,9 \pm 16 \mu\text{g/l}$ oraz $110 \pm 15 \mu\text{g/l}$ (norma 50). W miesiącu czerwcu w ramach prowadzonego nadzoru sanitarnego nad jakością wody pobrano próby wody do badania z Ujęcia wody w Radzikowie. Wyniki analiz próbki wody wykazały złą jakość bakteriologiczną (enterokoki 75 j.t.k. w 100 ml wody, dopuszczalna liczba 0 j.t.k./100 ml). W związku z powyższym wydana została decyzja stwierdzająca brak przydatności wody do spożycia przez ludzi z wodociągu Staszów, z jednoczesnym nakazem podjęcia działań naprawczych. Podjęte działania naprawcze obejmowały proces dezynfekcji oraz płukania sieci. W dniu 30.06.2021 r. zarządca wodociągu poinformował o zakończeniu działań naprawczych oraz przedłożono wyniki badania próbek wody pobranej w dniu 28.06.2021 r. w 6 punktach poboru zlokalizowanych na sieci wodociągu Staszów. Jakość wody pod względem bakteriologicznym nie budziła zastrzeżeń i spełniała wymagania określone w załączniku 1 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294). Ponadto, w okresie od 11.05. do 24.06.2021 r. z wodociągu Staszów pobrano łącznie 12 prób wody, w których wykonane zostały oznaczenia między innymi barwy, mętności, manganu oraz żelaza. W 11 zbadanych próbkach stwierdzono przekroczenia powyższych parametrów. Na podstawie sprawozdań z badań wody stwierdzono, że woda nie spełnia wymogów rozporządzenia. Z uwagi na to, że we wskazanym okresie pomimo podejmowanych działań naprawczych w celu przywrócenia właściwej jakości dostarczanej wody nie osiągnięto odpowiednich wartości parametrycznych w zakresie barwy,

mętności, manganu i żelaza Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Staszowie, po analizie przekroczeń uznał, że ze względu na rodzaj przekroczeń norm możliwe jest warunkowe dopuszczenie wody do spożycia przez ludzi, gdyż stwierdzona niezgodność nie stwarza zagrożenia dla zdrowia. W dniu 30.06.2021 r. PPIS w Staszowie wydał decyzję o warunkowej przydatności wody do spożycia, która określa dopuszczalne wartości parametryczne: 20 mg/l Pt dla barwy, 3 NTU dla mętności, 200 µg/l manganu i 1000 µg/l dla żelaza oraz termin trwania ich przekroczenia. Jednocześnie powyższą decyzją stwierdzono wygaśnięcie decyzji o braku przydatności wody do spożycia z wodociągu Staszów, z uwagi na to, że woda spełniała wymagania mikrobiologiczne Termin wykonania decyzji na uzasadniony wniosek zarządcy wodociągu przedłużony został do dnia 31.12.2022 r. W związku z tym, że wodociąg Staszów zaopatruje w wodę część terenu gminy Oleśnica, zaś interwencje o złej jakości wody wpływały także od mieszkańców tej gminy, przez Gminę Oleśnica również podjęte były działania mające na celu poprawę jakości wody. Przedłożone sprawozdania z badań wody pochodzącej z wodociągu Staszów pobranej w dniu 14.07.21 r. z punktów poboru na terenie gminy Oleśnica w badanym zakresie wykazały, że wartość parametryczna żelaza odpowiadała stawianym wymogom sanitarnym.

W wyniku kontroli jakości wody z wodociągu Wiązownica prowadzonej w ramach nadzoru sanitarnego, w miesiącu listopadzie stwierdzono jej zanieczyszczenie mikrobiologiczne. Wyniki analiz próbki wody pobranej w punkcie zgodności – budynku Urzędu Miasta i Gminy w Osieku wykazały obecność enterokoków (paciorkowców kałowych) w ilości 12 j.t.k./ 100ml wody (norma 0) oraz bakterie grupy coli w ilości 15 j.t.k./100ml wody (norma 0). W związku z powyższym wydana została decyzja o braku przydatności wody do spożycia ze względu na złą jakość bakteriologiczną wody, nakazująca jednocześnie podjęcie przez zarządcę wodociągu działań naprawczych mających na celu wyeliminowanie zanieczyszczeń i doprowadzenie jakości wody do odpowiednich wymogów sanitarnych. Podjęte działania naprawcze obejmowały proces dezynfekcji oraz płukanie sieci wodociągowej. Przedłożone przez zarządcę ujęcia wody w Wiązownicy, tj. Przedsiębiorstwo Produkcyjno – Usługowe „Propol” Sp. z o. o., ul. Połaniecka 25, 28-221 Osiek, sprawozdania z badań jakości wody wykonanych po zakończeniu działań naprawczych w ramach kontroli wewnętrznej potwierdziły skuteczność podjętych działań naprawczych. Na podstawie w/w sprawozdań z badań stwierdzono, że jakość wody spełnia wymagania sanitarne określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017r., poz. 2294). Prawidłową jakość wody potwierdziły również wyniki próbek wody pobranych w ramach nadzoru sanitarnego przez przedstawicieli PPIS w Staszowie. W oparciu o analizę uzyskanych sprawozdań z badań wody wydano decyzję stwierdzającą przydatność wody do spożycia przez ludzi z wodociągu Wiązownica. Pozostałe próbki wody pobierane do analizy w ciągu roku w badanym zakresie odpowiadały wymogom rozporządzenia zarówno pod względem parametrów mikrobiologicznych, jak i fizykochemicznych.

Sieci tzw. obce

To sieci wodociągowe znajdujące się na terenie powiatu staszowskiego, a zaopatrywane w wodę z ujęć wody położonych poza terenem powiatu. W gm. Osiek miejscowość Bukowa zaopatrywana jest w wodę z wodociągu Sulisławice z ujęciem wody w Ruszczy Kolonii (powiat sandomierski), w gm. Oleśnica miejscowości Oleśnica i Wojnów korzystają z wody pochodzącej z wodociągu Wójeczka z ujęciem wody w Pacanowie (powiat buski). Łącznie z takiej wody korzysta 3,1% ludności powiatu. Jakość tej wody jest również systematycznie badana przez PSSE oraz przez zarządców w ramach kontroli wewnętrznej.

Na koniec roku sprawozdawczego jakość wody w tych sieciach została oceniona pozytywnie.

Jakość wody ciepłej

W roku 2021 prowadzono nadzór nad jakością wody ciepłej, pobierano próby wody ciepłej do badania w kierunku Legionella sp. Przeprowadzono 1 kontrolę w Szpitalu w Staszowie (pobrano 2 próby wody ciepłej), 2 kontrole w Zakładach Opiekuńczo – Leczniczych, w trakcie których pobrano łącznie 4 próby wody ciepłej oraz 2 kontrole w obiektach zamieszkania zbiorowego (internatach) - pobrano łącznie 4 próby. Jakość wody nie budziła zastrzeżeń, nie stwierdzono obecności pałeczek Legionella sp.

III. STAN SANITARNY OBIEKTÓW ŻYWNOSCI, ŻYWIENIA I PRODUKTÓW KOSMETYCZNYCH

Wg rejestru zakładów w roku 2021 nadzorem objętych było 929 obiektów, z czego skontrolowano 255 obiektów, tj. 27,4%.

Szczegółową strukturę obiektów będących pod nadzorem i odsetek skontrolowanych, w 2020 r. i 2021 r. przedstawia tabela nr 1.

Tabela nr 1

Rodzaj obiektu	Ilość objętych nadzorem		Ilość skontrolowanych		Ilość przeprowadzonych kontroli		Odsetek skontrolowanych zakładów (%)	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Zakłady produkcji żywności	243	259	16	31	21	44	6,6	12,0
- piekarnie	10	10	4	10	8	17	40	100
- ciastkarnie	3	3	1	3	1	5	33,3	100
- wytwórnia lodów	1	1	1	1	1	1	100	100
- automaty do lodów	3	3	3	3	3	3	100	100
- browary	1	1	0	1	0	3	0	100
- inne wytwórnie żywności, w tym paczkarnia, przechowalnie owoców i warzyw, 4 zakłady produkcji win, produkcja pierwotna, RHD, produkcja w warunkach domowych	225	241	7	13	8	15	3,1	5,4
Obiekty obrotu żywnością	513	475	111	127	191	210	21,6	26,7
Obiekty żywienia zbiorowego otwarte	77	99	33	56	55	87	42,9	56,6
Obiekty żywienia zbiorowego zamknięte	69	71	25	35	32	46	36,2	49,3
Obiekty obrotu kosmetykami	9	10	2	5	2	5	22,2	50,0
Miejsca obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością	21	15	1	1	1	1	4,8	6,7
Suma:	932	929	188	255	302	393	20,2	27,4

W porównaniu do roku 2020 w 2021 r. w powiecie staszowskim ilość nadzorowanych obiektów utrzymuje się na podobnym poziomie.

W 2021 r. w porównaniu do roku poprzedniego odsetek skontrolowanych obiektów wzrósł (o około 7%). W 2020 r. realizowano w dużej części zadania związane z ogłoszonym w kraju stanem epidemii COVID-19, natomiast w 2021 r. Sekcja Higieny Żywności, Żywienia i Produktów Kosmetycznych w znacznym stopniu powróciła do realizacji swoich zadań.

Wykres 1.

Odsetek skontrolowanych zakładów w 2020 r. i 2021 r. uwzględniający poszczególne rodzaje obiektów

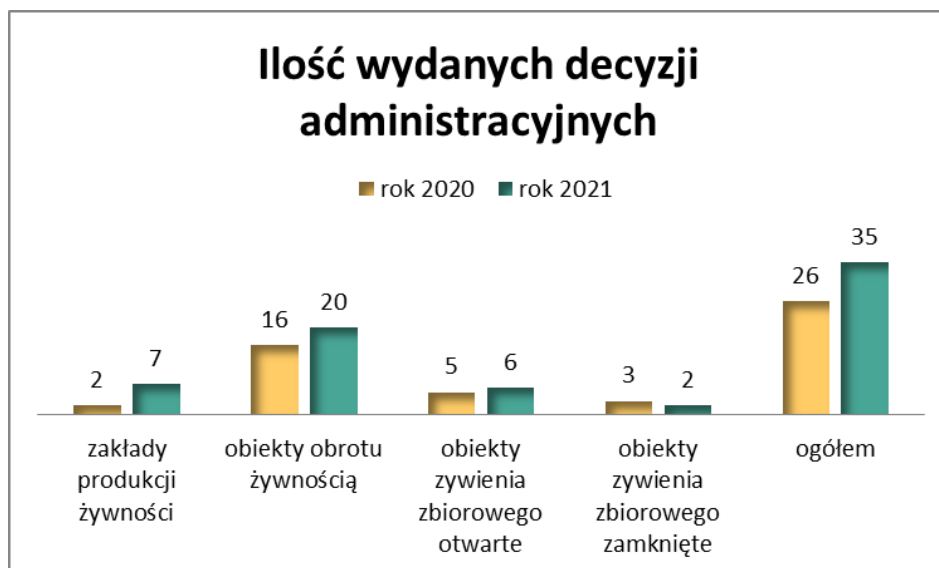

Ogółem w skontrolowanych obiektach w 2021 r.:

- wydano 35 decyzji administracyjnych na poprawę stanu sanitarno – technicznego,
- nałożono 51 mandatów karnych na kwotę 9900 zł.

Wykres 2.

Ilość wydanych decyzji administracyjnych w 2020 r. i w 2021 r. z uwzględnieniem poszczególnych rodzajów obiektów

Wykres 3.

Ilość nałożonych mandatów karnych w 2020 r. i w 2021 r. z uwzględnieniem poszczególnych rodzajów obiektów z powiatu staszowskiego

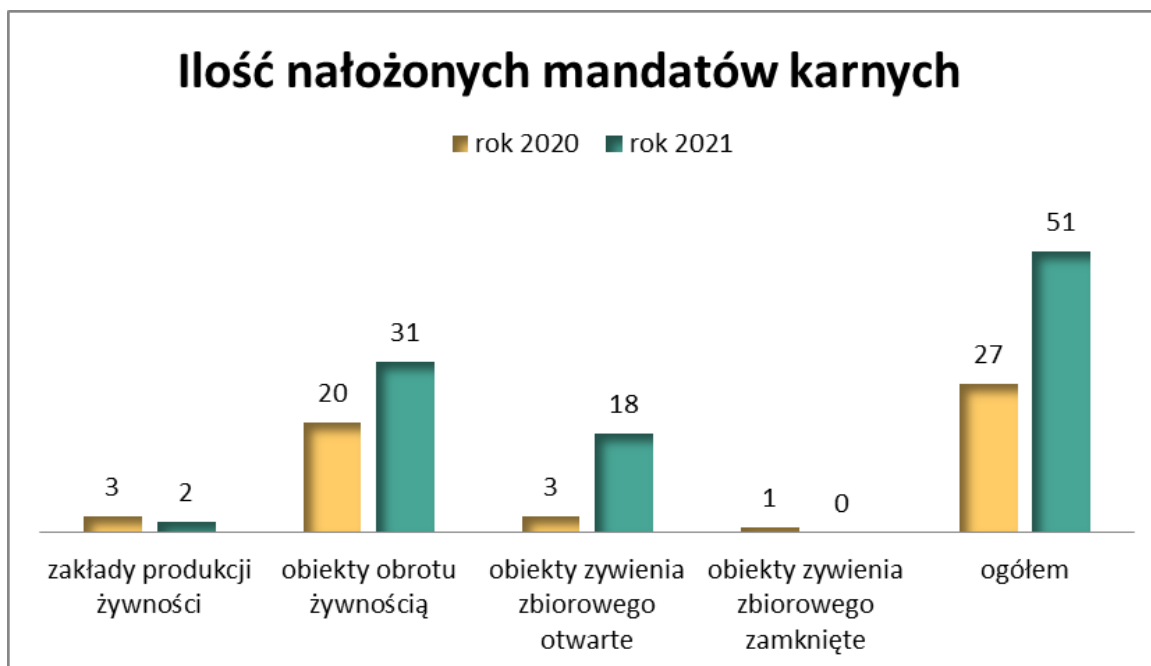

Tabela nr 2

L.p.	Rodzaj obiektu	Ilość obiektów sklasyfikowanych		Ilość wydanych decyzji administracyjnych		Ilość nałożonych mandatów karnych		Kwota mandatów	
		2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Zakłady produkcji żywności		12	26	2	7	3	2	600	300
	- piekarnie	4	10	2	4	2	1	200	100
	- ciastkarnie	0	3	0	1	0	0	0	0
	- wytwórnie lodów	1	1	0	0	0	0	0	0
	- automaty do lodów	3	3	0	0	0	0	0	0
	- browary	0	1	0	0	0	0	0	0
	- inne wytwórnie żywności	4	8	0	2	1	1	400	200
Obiekty obrotu żywnością		60	70	16	20	20	31	3450	5800
Obiekty żywienia zbiorowego otwarte		22	40	5	6	3	18	600	3800
Obiekty żywienia zbiorowego zamknięte		20	32	3	2	1	0	100	0
Suma:		114	168	26	35	27	51	4750	9900

Spośród 255 obiektów skontrolowanych – 168 zostało ocenionych na podstawie arkusza oceny stanu sanitarnego dla poszczególnych rodzajów obiektów – zakładom zostało przypisane określone ryzyko.

Stan sanitarny poszczególnych grup obiektów

1. Obiekty produkcji żywności:

Występujące nieprawidłowości najczęściej dotyczyły piekarni i ciastkarni oraz browaru i były związane ze:

- złym stanem technicznym pomieszczeń zakładów (zniszczone ściany, sufity, stolarka drzwiowa, posadzki),
- złym stanem sanitarno-technicznym powierzchni stykających się z żywnością oraz urządzeń i sprzętu wykorzystywanego w produkcji.

Na powyższe zostało wydanych 6 decyzji administracyjnych.

W skontrolowanych zakładach produkcji pieczywa dokumentacja GHP/GMP oraz zasad systemu HACCP jest prawidłowa, natomiast w 6 zakładach procedury oparte na zasadach systemu HACCP nie były w pełni wdrożone. W czterech zakładach brak było aktualnych badań właścicielskich (wyniku potwierdzającego skuteczność prowadzonych zabiegów mycia i dezynfekcji i/lub aktualnego wyniku badania wody) wykonanych w ramach kontroli wewnętrznej zgodnie z opracowanymi harmonogramami. Wydano doraźne zalecenia w protokołach kontroli oraz książkach kontroli w powyższym zakresie. Właściciele zakładów zobowiązali się do przedłożenia badań do końca 2021 r. Nałożono 1 mandat karny na kwotę 100 zł za brak aktualnych zaświadczeń lekarskich do celów sanitarno-epidemiologicznych.

Ponadto w 1 zakładzie tj. browarze podczas kontroli stwierdzono, że do produkcji jednego rodzaju piwa użyto niedozwolonego składnika. Właściciel zobowiązał się do wstrzymania jego produkcji w terminie natychmiastowym, wycofania z obrotu już sprzedanego piwa oraz poinformowania na piśmie o podjętych działaniach. Po pisemnej informacji zobowiązanego przeprowadzono kontrolę sprawdzającą i stwierdzono, brak na stanie piwa zawierającego niedozwolony składnik, piwo w łącznej ilości 784l zostało oddane do utylizacji, przedłożono do wglądu protokół zniszczenia w obecności pracowników służby celno-skarbowej.

Pod nadzorem tutejszego Inspektora znajduje się 241 innych wytwórni żywności, w tym 222 podmioty prowadzące produkcję pierwotną, 4 zakłady produkujące wina z winogron z własnych upraw, 1 paczarnia płodów rolnych, 5 zakładów Rolniczego Handlu Detalicznego (RHD) oraz 9 zakładów produkcji żywności w warunkach domowych (ciast, w tym z kremem, wyrobów garmażeryjnych i sushi). W skontrolowanych podmiotach prowadzących produkcję pierwotną i przechowywanie owoców nieprawidłowości nie stwierdzono, poza 1 podmiotem – gospodarstwem rolnym prowadzącym produkcję owoców, w którym w związku z otrzymaną interwencją przeprowadzono kontrolę interwencyjną i stwierdzono nieprawidłowości w zakresie warunków higieniczno-sanitarnych. Za stwierdzone nieprawidłowości nałożono mandat karny w wysokości 200 zł oraz wydano decyzję administracyjną na zapewnienie prawidłowego WC oraz warunków do mycia rąk.

Co roku wzrasta ilość zgłaszających się producentów produkcji pierwotnej owoców i warzyw, którzy po złożeniu stosownych wniosków są wpisywani do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów PIS.

W 2021 r. nie ma możliwości odniesienia się w pełni do lat ubiegłych i porównania stanu sanitarno-technicznego obiektów z uwagi na to, iż większość obiektów w 2020 r. nie była skontrolowana i sklasyfikowana w związku z sytuacją epidemiczną w kraju.

2. Obiekty obrotu żywnością

Grupa ta obejmuje sklepy spożywcze (w tym supermarkety), kioski, magazyny hurtowe, obiekty ruchome i tymczasowe, środki transportu, inne obiekty obrotu żywnością (apteki, punkty apteczne i punkt skupu). W 2021 r. w ewidencji znajdowało się 475 zakładów, skontrolowano 127 zakładów, w których nałożono 31 mandatów karnych na łączną kwotę 5800zł.

Najczęściej występujące nieprawidłowości dotyczyły sklepów spożywczych, magazynów hurtowych, tj.:

- nieprawidłowa funkcjonalność pomieszczeń (brak niezależnego wejścia dla dostaw towarów) w 12 obiektach – powyższa nieprawidłowość eliminowana jest poprzez stosowanie procedur rozdzielności czasowej,
- nieprawidłowy stan techniczny pomieszczeń w 12 obiektach (ściany, sufity, posadzki, drzwi),
- nieprawidłowy stan sanitarno-techniczny powierzchni stykających się z żywnością (zniszczone urządzenia chłodnicze, regały, urządzenie chłodnicze na odpady kategorii III) w 8 obiektach, na powyższe nieprawidłowości wydano 19 decyzji administracyjnych.
- nieprawidłowy stan sanitarno-higieniczny obiektów, tj.: nieprawidłowy stan porządkowy obiektów, niezachowanie higieny pracowników, brak aktualnych zaświadczeń do celów sanitarno-epidemiologicznych oraz wprowadzanie do obrotu środków spożywczych po upływie terminu ważności.

Dokumentacja dotycząca GHP i procedur systemu HACCP w kontrolowanych obiektach była prawidłowa poza 7 przypadkami, gdzie brak było prawidłowej dokumentacji dotyczącej szkoleń wewnętrznych pracowników i badań właścicielskich – brak aktualnych harmonogramów. Ponadto stwierdzono, iż kontrola wewnętrzna nie była prawidłowo pełniona o czym świadczą nieprawidłowości natury higieniczno-sanitarnej i nałożone mandaty karne.

3. Obiekty żywienia zbiorowego:

Zakłady żywienia zbiorowego otwartego, tj. restauracje prowadzące działalność produkcyjną posiłków od surowca do gotowej potrawy i zakłady małej gastronomii.

Skontrolowano 56 zakładów. Podczas przeprowadzanych kontroli najczęściej stwierdzane uchybienia dotyczyły:

- braku prawidłowej funkcjonalności pomieszczeń w 12 zakładach,
- nieodpowiedniego stanu technicznego pomieszczeń w 5 zakładach, tj. zniszczone ściany, sufity, posadzki, drzwi,
- nieprawidłowego stanu sanitarno-technicznego powierzchni stykających się z żywnością (zniszczone regały i urządzenia chłodniczo-mroźnicze) w 4 zakładach.

Powyższe zostało wyegzekwowane wydanymi decyzjami administracyjnymi.

Dokumentacja dotycząca GHP i procedur systemu HACCP była wdrożona we wszystkich nadzorowanych obiektach. W roku 2021 podczas kontroli obiektów stwierdzano, że w 5 zakładach dokumentacja z pełnionej kontroli wewnętrznej nie jest pełniona na bieżąco w zakresie badań właścicielskich, tj. brak aktualnych wyników badania wody i wyników potwierdzających skuteczność prowadzonych zabiegów mycia i dezynfekcji.

Podczas przeprowadzanych kontroli stwierdzano nieprawidłowy stan sanitarno-higieniczny m.in. brudne urządzenia mroźniczo-chłodnicze, brak prawidłowych warunków do przechowywania środków spożywczych, brak segregacji w urządzeniach chłodniczych. Za powyższe nałożono 3 mandaty karne na kwotę 600zł.

Zakłady żywienia zbiorowego zamkniętego, tj. stołówki szkolne, przedszkolne i punkty wydawania posiłków.

Najczęściej występujące nieprawidłowości w tej grupie obiektów dotyczyły:

- braku prawidłowej funkcjonalności pomieszczeń związanych z produkcją, krzyżowaniem dróg czystych i brudnych w 9 zakładach,
- nieodpowiedniego stanu technicznego pomieszczeń (zniszczone ściany, sufity w 2 zakładach),
- nieprawidłowego stanu sanitarno-technicznego powierzchni stykających się z żywnością (urządzenia chłodnicze, szafki) w 3 zakładach.

W 2021 roku nałożono 1 mandat na kwotę 100 zł za brak prawidłowych warunków do mycia rąk oraz brudny sprzęt podręczny.

4. Targowiska

W ewidencji PSSE figurują 4 place targowe. W 2021 r. przeprowadzono 3 kontrole sanitarne na 3 placach targowych – nieprawidłowości nie stwierdzono.

Analizując rok sprawozdawczy 2021 stwierdzono, iż stan sanitarno-techniczny skontrolowanych obiektów żywnościowych na terenie powiatu staszowskiego utrzymywał się na podobnym poziomie jak w roku 2020. W 2021 r. wydano więcej decyzji na poprawę stanu sanitarno-technicznego zakładów oraz nałożono więcej mandatów karnych jednak wynikało to z większej liczby skontrolowanych obiektów w stosunku do roku 2020. Ponadto ze względu na sytuację epidemiczną panującą w kraju i wynikający z niej niski procent skontrolowanych obiektów (27,4%) brak pełnej możliwości porównania stanu sanitarno-technicznego obiektów w stosunku do lat poprzednich.

Stan wdrożenia systemów zapewnienia bezpieczeństwa żywności w oparciu o GHP, GMP oraz zasady systemu HACCP w roku 2020 i 2021

W 2021r. nie zmienił się poziom wdrożenia i dokumentowania GHP i GMP w zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego i otwartego oraz obiektach obrotu żywnością – jest w pełni wdrożony. Zakłady produkcyjne posiadają również w 100% prawidłową dokumentację GHP i GMP co przedstawia tabela nr 3.

Analizując dane zebrane w tabeli nr 3 należy stwierdzić, że proces wdrażania systemów zapewnienia bezpieczeństwa żywności systemu HACCP w nadzorowanych obiektach nie zmienił się. Wszystkie zakłady posiadają opracowane i wdrożone procedury oparte na zasadach systemu HACCP. Weryfikacji wymagała jedynie częściowo dokumentacja w zakładach żywienia zbiorowego i zakładach produkcyjnych w zakresie przekazywania informacji konsumentom na temat składników alergennych produkowanych posiłków.

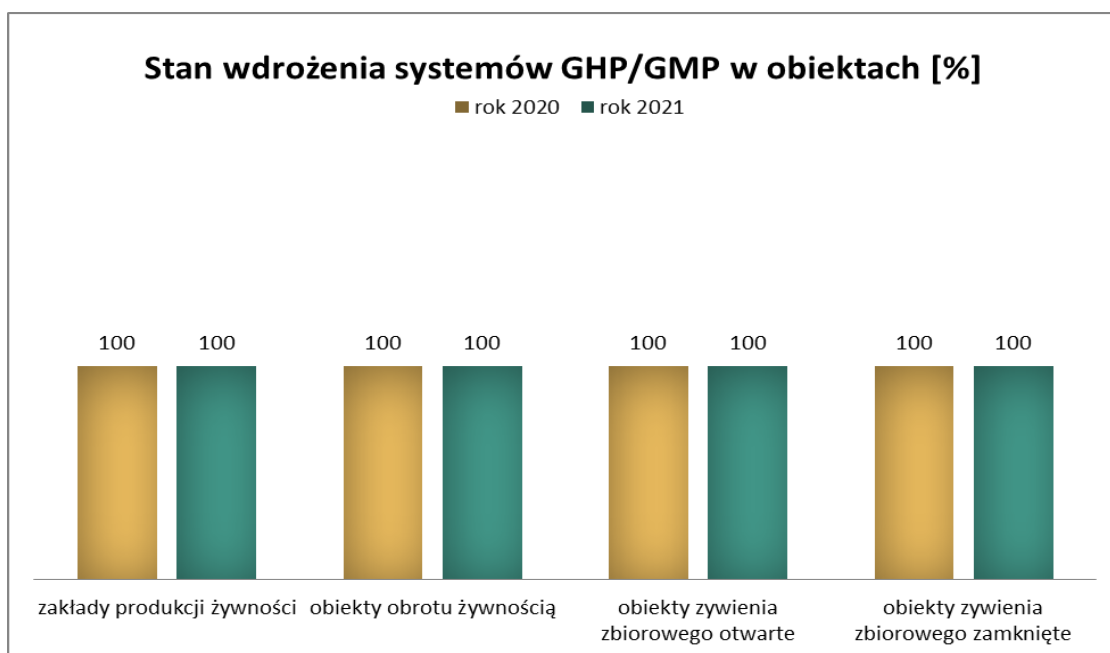
Tabela nr 3

Rodzaj obiektu	Liczba obiektów objętych nadzorem PPIS w Staszowie		System zapewnienia bezpieczeństwa	Liczba obiektów posiadających opracowany, wdrożony i udokumentowany system		% nadzorowanych obiektów, które wdrożyły system	
	2020r	2021r		2020r	2021r	2020r	2021r
Zakłady produkcji żywności (bez produkcji pierwotnej)	29	32	GHP	29	32	100	100
			GMP	29	32	100	100
			HACCP	29	32	100	100
Obiekty obrotu żywnością: sklepy, w tym wielkopowierzchniowe prowadzące odpiek pieczywa i pieczenie kurczaków), hurtownie, kioski	298 w tym 23	290, w tym 27	GHP	298	290	100	100
			GMP	23	27	100	100
			HACCP	298	290	100	100
Zakłady żywienia zbiorowego otwarte	77	99	GHP	77	99	100	100
			GMP	77	99	100	100
			HACCP	77	99	100	100
Zakłady żywienia zbiorowego zamknięte	69	71	GHP	69	71	100	100
			GMP	69	71	100	100
			HACCP	63*	63*	100*	100*

* pod nadzorem 71 zakładów żywienia zbiorowego zamkniętego, w tym 8 zakładów prowadzi żywienie w systemie cateringowym (posiłki dostarczane poporcjowane) – dokumentacja zasad systemu HACCP nie jest wymagana.

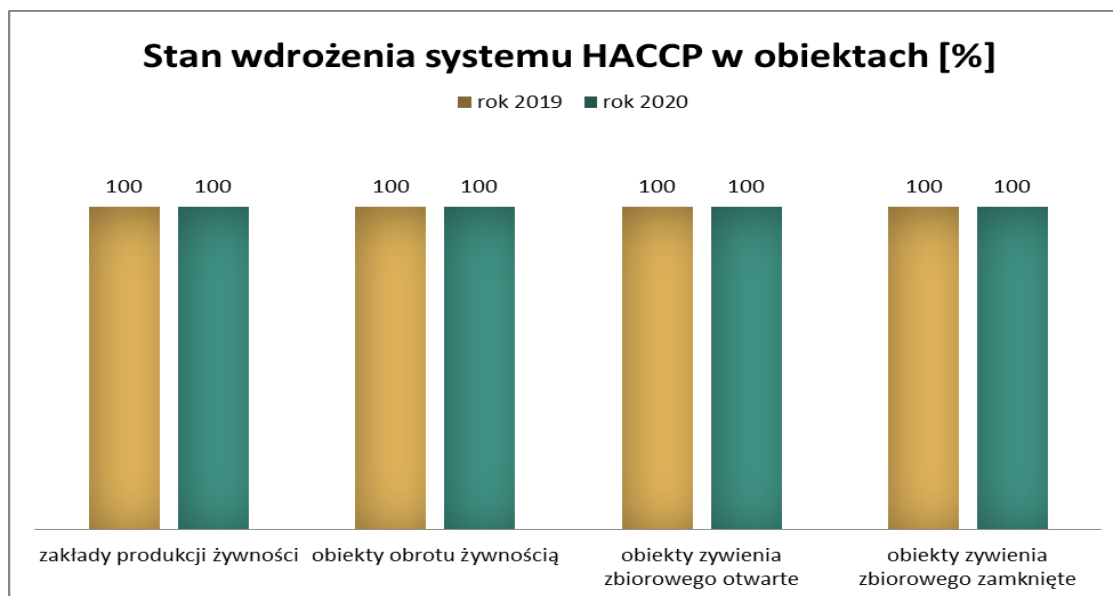
Wykres 4.

Stan wdrożenia systemów GHP/GMP w 2020 r. i w 2021 r. z uwzględnieniem poszczególnych rodzajów obiektów

Wykres 5.

Stan wdrożenia systemu HACCP w 2020 r. i w 2021 r. z uwzględnieniem poszczególnych rodzajów obiektów

Działania i przedsięwzięcia realizowane celem zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego żywności, żywienia i produktów kosmetycznych na terenie powiatu w roku 2021:

– Kontrola obiektów żywnościowo – żywieniowych zlokalizowanych przy trasach i w miejscowościach turystycznych, parkingach, stacjach paliw oraz ocena zgodności z wymaganiami zdrowotnymi żywności i żywienia w tych obiektach

W ocenie uwzględniono obiekty zlokalizowane w miejscowościach wypoczynkowych: Golejów i Korytnica, miejscowościach turystycznych: Kurozwęki, Szydłów, Staszów, Rytwiany oraz przy trasach turystycznych: Połaniec, Osiek, Bogoria i Łubnice.

W sezonie letnim 2021 r. łącznie w obrębie miejscowości wypoczynkowych i turystycznych skontrolowano 107 obiektów, przeprowadzono 141 kontroli. Nałożono w tych obiektach 24 mandaty karne na łączną kwotę 4700 zł. Nieprawidłowości dotyczyły:

- nieprawidłowego stanu sanitarno-higienicznego pomieszczeń zakładu, urządzeń i wyposażenia,
- braku aktualnych zaświadczeń lekarskich do celów sanitarno-epidemiologicznych personelu,
- środków spożywczych po upływie terminu ważności oraz bez oznakowania,
- braku zabezpieczeń przeciw owadom (brak siatek w oknach otwieranych),
- braku prawidłowych warunków do przechowywania opakowań jednorazowego użytku,
- braku prawidłowych warunków do mycia i dezynfekcji rąk oraz sprzętu (braku środków do mycia i dezynfekcji),
- brak zapisów z wyników pełnionej kontroli wewnętrznej.

Wydano 11 decyzji administracyjnych dotyczących poprawy stanu sanitarno-technicznego zakładów.

– Klasyfikacja i ocena wypoczynku zimowego i letniego dzieci i młodzieży na terenie powiatu

Wypoczynek zimowy - w 2021 roku na terenie powiatu staszowskiego nie organizowano wypoczynku zimowego dzieci i młodzieży w okresie ferii zimowych.

Wypoczynek letni

W 2021 roku na terenie powiatu staszowskiego w okresie wakacyjnym w 4 miejscach zorganizowano turnusy wypoczynku letniego dzieci i młodzieży szkolnej, tj.:

- Ośrodek Wypoczynkowy „LOTNIK” w Staszowie – 2 turnusy kolonii,
- Gospodarstwo agroturystyczne Stajnia „Mam pasję”, w Staszowie – zorganizowane przez właściciela – 4 turnusy obozu jeździeckiego oraz 3 turnusy półkolonii jeździeckiej,
- Internat Zespołu Szkół w Staszowie – 1 turnus obozu sportowego,
- na terenie miejscowości Kurozwęki – młodzieżowy obóz jeździecko-rowerowy pod namiotami – 6 turnusów.

Przeprowadzono 4 kontrole (3 kontrole kompleksowe i 1 kontrola tematyczna) w 4 w/w obiektach. W 1 obiekcie nie przedłożono do wglądu aktualnych wyników badania wody oraz wyniku potwierdzającego skuteczność prowadzonych zabiegów mycia i dezynfekcji wykonywanych w ramach kontroli wewnętrznej zgodnie z harmonogramem znajdującym się w dokumentacji zakładu; przedłożono w PSSE prawidłowe wyniki. Innych nieprawidłowości nie stwierdzono.

Kontrolowano i oceniano:

- stan techniczno-sanitarny pomieszczeń żywnościowych, urządzeń i sprzętu,
- prawidłowość prowadzonych procesów produkcyjnych posiłków,
- zaopatrzenie w wodę,
- warunki do mycia i dezynfekcji sprzętu produkcyjnego, naczyń stołowych i rąk,

- dostawy, przechowywanie i magazynowanie środków spożywczych, surowców i prób kontrolnych posiłków,
 - zachowanie higieny przez personel kuchni i zaświadczenia lekarskie do celów sanitarno-epidemiologicznych,
 - dokumentację z zakresu pełnionej kontroli wewnętrznej, w tym zachowania łańcucha chłodniczego dla środków spożywczych wymagających chłodzenia i mrożenia, kontroli obecności szkodników, odbioru jakościowego przy dostawie środków spożywczych,
 - postępowanie z odpadami, w tym poprodukcyjnymi i pokonsumpcyjnymi,
- Bezpieczeństwo produkowanych posiłków zapewniono poprzez stosowanie instrukcji GHP/GMP i zasad systemu HACCP. W bieżącym roku nie wpłynęła żadna interwencja dotycząca funkcjonowania wypoczynku zimowego i letniego zorganizowanego dla dzieci i młodzieży.

– **Działania podejmowane w ramach kontroli akcyjnych w 2021 r.:**

– **dot. wzmożonego nadzoru w związku z ASF**

W 2021 roku prowadzono raportowanie wspólnie z Sekcją Nadzoru Higieny Środowiska do ŚPWIS w w/w zakresie. Podczas przeprowadzanych kontroli sanitarnych oceniano legalność wprowadzanej do obrotu żywności pochodzenia zwierzęcego oraz postępowanie z odpadami pochodzenia zwierzęcego. W raportach wykazano 174 kontrole przeprowadzone w obiektach żywienia zbiorowego, obiektach obrotu żywnością, obiektach hotelarskich oraz na parkingach. W 1 obiekcie, tj. sklepie spożywczym stwierdzono brak prawidłowych warunków do przechowywania środków spożywczych pochodzenia zwierzęcego po upływie terminu przechowywania, składowane są one w chłodni z przetworami nabiałowymi przeznaczonymi do sprzedaży.

Podsumowując prowadzone w 2021r. działania w powyższym zakresie stwierdzono:

- w sklepach spożywczych, które wprowadzają do sprzedaży żywność pochodzenia zwierzęcego w większości zakładów nie prowadzi się zwrotów odpadów kat. 3 do zakładów produkcyjnych. Środki spożywcze, w tym pochodzenia zwierzęcego przed upływem terminu przydatności do spożycia (ok. 5 dni) są przeceniane i sprzedawane po obniżonych cenach. W ostatnim dniu ich ważności środki spożywcze zabierane są przez właścicieli i personel do zagospodarowania we własnym gospodarstwie domowym – zgodnie z przedkładanymi procedurami i stosownymi zapisami w tym zakresie.
- w większości sklepów wielkopowierzchniowych (sklepy sieci Biedronka, Delikatesy Centrum, Stokrotka, Lidl, Lewiatan) odpady zabierane są przez firmy utylizacyjne zgodnie z przedstawianą dokumentacją - procedury, umowy, dowody odbioru.

– **dot. nadzór nad automatami do lodów wraz z poborem próbek**

W 2021 r. pod nadzorem znajdowało się 11 obiektów (3 zakłady produkcyjne – automaty do lodów, 6 punktów małej gastronomii, 1 restauracja i 1 sklep spożywczy, w których zlokalizowane są automaty do lodów) - przeprowadzono łącznie 11 kontroli. Podczas 1 kontroli sanitarnej (odbiorowej) stwierdzono brak warunków do osuszania i przechowywania umytego sprzętu, jak również brak prawidłowej dokumentacji – analizy zagrożeń dla produkcji lodów z automatu – kontrola sprawdzająca wykazała usunięcie w/w nieprawidłowości. Ponadto podczas 2 kontroli sanitarnych stwierdzono nieprawidłowości dotyczące braku aktualnych wyników badania gotowego wyrobu – badania nie zostały wykonane ze względu na sytuację epidemiczną w kraju. Pobrano do badania 5 próbek lodów z automatu w ramach urzędowej kontroli- nieprawidłowości nie stwierdzono.

Próbki pobrane do badań w 2021r.

W 2021 r. pobrano do badań laboratoryjnych 189 próbek ogółem, w tym:

- 178 próbek żywności i materiałów do kontaktu z żywnością zgodnie z planem poboru próbek dla Państwowej Inspekcji Sanitarnej w ramach urzędowej kontroli i monitoringu na 2021 rok,
- 11 próbek dodatkowych, tj.:
 - 5 próbek truskawek w kierunku mikrobiologicznym (od własnych producentów, w ramach współpracy z PIORiN),
 - 5 próbek borówek w kierunku mikrobiologicznym (od własnych producentów, w ramach współpracy z PIORiN),
 - 1 próbka konserwy owocowej w kierunku oznaczeń metali szkodliwych dla zdrowia przydzielona przez ŚPWIS.

1 próbkę kwestionowano, tj.: Papryczki ostre mix w zalewie Helcom - badanie laboratoryjne wykazało obecność kwasu benzoesowego, natomiast ocena oznakowania przeprowadzona przez pracownika wykazała, że na etykiecie, w wykazie składników nie uwzględniono zawartości w/w substancji. O powyższym poinformowano pisemnie Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Krakowie celem podjęcia działań zgodnie z kompetencjami w celu przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego.

– Kontrola obecności składników modyfikowanych genetycznie oraz nadzoru nad przestrzeganiem warunków określonych w rozporządzeniach WE nr 1829/2003 i 1830/2003

Na terenie powiatu staszowskiego znajduje się 1 zakład pakujący i wprowadzający do obrotu artykuły spożywcze – płody rolne pochodzące z rynku krajowego oraz z importu. W 2021r. przeprowadzono 3 kontrole w w/w zakładzie – nie stwierdzono na stanie nowej żywności, żywności genetycznie modyfikowanej oraz siemienia lnianego pochodzącego z Kanady. Ponadto w okresie sprawozdawczym podczas przeprowadzanych kontroli kompleksowych w zakładach produkujących żywność (10 kontroli w 10 piekarniach, 3 kontrole w 3 ciastkarniach, 1 kontrola w wytwórni lodów), w zakładach żywienia zbiorowego, zakładach obrotu żywnością oceniano surowce stosowane do produkcji żywności i posiłków oraz środki spożywcze wprowadzane do obrotu – nie stwierdzono „nowej żywności”, żywności GM oraz siemienia lnianego pochodzącego z Kanady.

W 2021 r. pobrano do badania laboratoryjnego w kierunku GMO 1 próbkę środka spożywczego, tj. próbkę z grupy ryż i podobne – ryż Basmati. Próbki nie kwestionowano.

Ponadto w 1 piekarni przeprowadzono kontrolę tematyczną w zakresie śledzenia żywności w łańcuchu żywnościowym tzw. „traceability”. Dokonano oceny znakowania oraz dokumentacji dotyczącej pochodzenia surowca wykorzystywanego w zakładzie tj. cukru białego – nieprawidłowości nie stwierdzono.

– Działania w ramach funkcjonowania systemu RASFF (systemu wczesnego ostrzeżenia o niebezpiecznych produktach żywnościowych i środkach żywienia zwierząt)

W roku 2021 otrzymano:

- **43 powiadomienia alarmowe** spoza terenu objętego działalnością tutejszego Inspektora Sanitarnego, z których produkty zostały rozdystrybuowane do zakładów na terenie powiatu staszowskiego.
- **19 powiadomień informacyjnych** spoza terenu objętego działalnością tutejszego Inspektora Sanitarnego, z których produkty zostały rozdystrybuowane do zakładów na terenie powiatu staszowskiego.

Podjęte działania:

- W ramach prowadzonego nadzoru przeprowadzono kontrole (12 kontroli) lub rozmowy telefoniczne (sporządzano adnotacje urzędowe z uzyskanych informacji) po otrzymaniu każdego powiadomienia alarmowego.
- Nie wydawano decyzji administracyjnych na wycofywanie z obrotu środków spożywczych objętych w/w powiadomieniami, natomiast podczas przeprowadzanych kontroli i rozmów telefonicznych ustalono, że właściciele zakładów wycofywali środki spożywcze we własnym zakresie. Na podstawie przedłożonej dokumentacji (faktur korygujących, dokumentów zwrotu, protokołu reklamacyjnego) ustalono, że wycofano produkty na łączną kwotę 3749,79 zł tj. (lody - ETO, kasza gryczana, suplementy diety, szproty, makrela, sezam łuskany).
- W przypadku braku na stanie środków spożywczych objętych w/w powiadomieniami i ustaleniu, że zostały sprzedane indywidualnym klientom bez możliwości ich identyfikacji zobowiązywano właścicieli i przedstawicieli zakładów do umieszczania w widocznych miejscach informacji dla klientów o możliwości ich zwrotu.

- Nadzór nad bezpieczeństwem kosmetyków z uwzględnieniem wyników badań laboratoryjnych próbek kosmetyków pobranych do badań w 2021 r.

Na podległym terenie nie ma producentów i importerów produktów kosmetycznych. W 2021 r. nie przeprowadzono kontroli dotyczących oceny produktów kosmetycznych w zakresie oznakowania opakowania jednostkowego. Podczas bieżących kontroli przeprowadzanych w nadzorowanych obiektach nie stwierdzano w sprzedaży wyrobów do wybielania zębów, bądź znajdowały się takie, które w swoim składzie zawierały poniżej 0,1% nadtlenu wodoru. Pobrano do badań laboratoryjnych 1 próbkę produktu kosmetycznego, tj. Kremu silnie nawilżającego Melisa w ramach urzędowej kontroli w kierunku formaldehydu – próbki nie kwestionowano.

- Wycofane z obrotu środki spożywcze przeterminowane oraz z powodu braku oznakowania, dokumentów pochodzenia i w związku z powiadomieniami w ramach systemu

Wycofywano głównie mięso i przetwory mięsne, mleko i przetwory nabiałowe, wyroby cukiernicze i ciastkarskie, ryby i ich przetwory, zioła i przyprawy. Łącznie w 2021 r. wycofano z obrotu środki spożywcze na kwotę 4482,52zł w tym w związku z powiadomieniami w ramach systemu RASFF na kwotę 3749,78zł.

- W minionym roku zgłoszono do PPIS w Staszowie 22 interwencje, z czego 55% było potwierdzonych i uzasadnionych. Interwencje te składane były głównie przez niezadowolonych klientów i dotyczyły bieżącego stanu sanitarno-higienicznego pomieszczeń i urządzeń, nieprzestrzegania higieny sprzedaży, nieprawidłowej higieny personelu, wprowadzania do obrotu środków spożywczych po upływie terminu przechowywania, nieprzestrzegania ograniczeń, zakazów i nakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii SARS-CoV-2.

W związku z powyższym przeprowadzono 24 kontrole podczas których nałożono 16 mandatów karnych na kwotę 3300 zł. W 12 przypadkach mandaty karne zostały nałożone za nieprawidłowości, które zostały opisane w interwencjach, natomiast w pozostałych 4 przypadkach za inne niezgodności stwierdzone podczas kontroli.

– **Przeprowadzono 176 własnych pomiarów temperatur w 156 obiektach**. Pomiarów dokonywano w trakcie kontroli sanitarnych celem sprawdzenia zachowania ciągłości łańcucha chłodniczego oraz warunków przechowywania surowców, środków spożywczych zgodnie

z zaleceniami producenta w urządzeniach chłodniczych, magazynach, chłodniach, pomieszczeniach sprzedaży. Nieprawidłowości w tym zakresie nie stwierdzono.

- **Kontrole tematyczne dotyczące zgodności oferowanych w sprzedaży suplementów diety, żywności dla określonych grup objętych zakresem rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 609/2013 z dnia 12 czerwca 2013r. w sprawie żywności przeznaczonej dla niemowląt i małych dzieci oraz żywności specjalnego przeznaczenia medycznego i środków spożywczych zastępujących całodzienną dietę, do kontroli masy ciała oraz uchylającego dyrektywę Rady 92/52/WE, dyrektywy Komisji 96/8/WE, 1999/21/WE, 2006/125/WE i 2006/141/WE, dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/39/WE oraz rozporządzenia Komisji (WE) nr 41/2009 i (WE) nr 953/2009, tj.: preparatami do początkowego żywienia niemowląt i preparatami do dalszego żywienia niemowląt, produktami zbożowymi przetworzonymi i inną żywnością dla dzieci, żywnością specjalnego przeznaczenia medycznego, środkami spożywczymi zastępującymi całodzienną dietę, do kontroli masy ciała oraz nadzór nad środkami spożywczymi wzbogaconymi, w tym ocena prawidłowości oznakowania, prezentacji i reklamy w zakresie żywności oferowanej do sprzedaży za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość (ze szczególnym uwzględnieniem nadzoru nad producentami tych grup żywności).**

Na nadzorowanym terenie nie ma producentów i dystrybutorów suplementów diety i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego. W ewidencji PSSE znajduje się 1 podmiot prowadzący działalność gospodarczą w zakresie sprzedaży suplementów diety i środków specjalnego przeznaczenia żywieniowego przez internet, tj. apteka w Staszowie.

W 2021r. w ramach nadzoru nad suplementami diety i środkami spożywczymi specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz środkami spożywczymi wzbogaconymi witaminami i składnikami mineralnymi przeprowadzono 24 kontrole (w aptekach, sklepach zielarskich oraz sklepach spożywczych), w tym:

- 2 kontrole w zakresie oceny znakowania, prezentacji, reklamy,
- 7 kontroli dotyczących poboru próbek
- 15 kontroli w związku z powiadomieniami w ramach systemu RASFF oraz otrzymaną korespondencją z GIS.

W 1 aptece prowadzącej sprzedaż przez internet m.in. żywności prozdrowotnej, dokonano przeglądu strony internetowej, oceniono oznakowanie 3 suplementów diety. Przy ocenie 2 suplementów diety stwierdzono nieprawidłowości w ich prezentacji. W związku z powyższym przeprowadzono kontrolę interwencyjną w w/w aptece, podczas której poprawiono sposób prezentacji w/w suplementów na stronie internetowej.

Podejmowano także działania w związku z:

- otrzymywanymi powiadomieniami w ramach systemu RASFF, tj.:
 - powiadomieniem alarmowym dot. stwierdzenia obecności niezadeklarowanej substancji – sylденаfilu w produkcie pn. „Total Men”;
 - powiadomieniami alarmowymi w sprawie stwierdzenia ETO w węglanie wapnia pochodzącym z Niemiec, który został użyty do produkcji suplementu diety pn.: „Molekin Osteo”; w produkcie PressCAL®MD92.5 granulat, który został użyty do produkcji suplementów diety: Calcium Duo Alegro z kwercetyną, Calcium z witaminą C o smaku pomarańczowym, Dr. Vita Calcium z witaminą C o smaku malinowym, Dr. VITA multiwitamina + minerały; w produkcie pn. „Ekstrakt z pędów bambusa”, pochodzącym z Hiszpanii który został wykorzystany do produkcji suplementu diety pn. „Kerabione 60 kapsułek”; w produkcie wykorzystywanym do produkcji suplementów diety pn. Garcinia Cambogia ekstrakt powder.

–powiadomieniem alarmowym w sprawie wykrycia 2 – chloroetanolu na poziomie 58 mg/kg w węglanie wapnia Calcipur DC 90S pochodzącym z Indii, który został użyty do produkcji suplementu diety Biowap Osteo D3 i Biowap Osteo D3+ K2;

W przypadku stwierdzenia na stanie produktów objętych powiadomieniami były one zwracane do dostawcy. Zobowiązywano kierowników aptek i sklepów do umieszczenia informacji dla klientów o możliwości zwrotu produktów.

• pismami otrzymywanymi z GIS za pośrednictwem ŚPWIS:

–dotyczącym produktu pn. „Kryształy japońskie” – przeprowadzono 3 kontrole w 3 aptekach oraz 1 kontrolę w punkcie zielarsko-medycznym, ponadto dokonano przeglądu strony internetowej apteki prowadzącej również sprzedaż przez internet - nie stwierdzono w sprzedaży w/w produktu.

–dotyczącymi produktów dla których wprowadzających do obrotu zadeklarowali obecność johimbiny – przeprowadzono 5 kontroli tematycznych w 4 aptekach i 1 sklepie zielarsko-medycznym – nie stwierdzono w sprzedaży takich produktów. Ponadto dokonano przeglądu strony internetowej apteki – nie stwierdzono również w ofercie apteki takich produktów.

Otrzymano również pismo od ŚPWIS w sprawie wszczęcia przez firmę Orkla Care S.A., ul. Fabryczna 5a, 00-446 Warszawa procedury prewencyjnego wycofania z obrotu handlowego na terenie Polski suplementów diety marki Colon. Przeprowadzono kontrole aptek (4 kontrole interwencyjne), podczas których stwierdzono, że na stanie nie ma w/w produktów. Ustalono, że po otrzymaniu informacji w powyższej sprawie od dostawców produkty, które znajdowały się w sprzedaży zostały wycofane i zwrócone do hurtowni farmaceutycznych zgodnie z przedłożonymi dokumentami zwrotu.

W 2021 roku pobrano do badania laboratoryjnego 10 próbek z tej grupy produktów, w tym:

- w kierunku zawartości substancji dodatkowych 1 próbka (suplement diety) – Calcium + witamina C,
 - w kierunku oznaczeń glutenu – 1 próbka żywności dla określonych grup (Sinlac bezglutenowy produkt zbożowy),
 - w kierunku zawartości metali szkodliwych dla zdrowia – 1 próbka żywności dla określonych grup (Babydream Bioherbatka z kopru włoskiego dla niemowląt od 2 tygodnia życia),
 - w kierunku oznaczenia olejów mineralnych – 1 próbka żywności dla określonych grup (mleko następne w proszku dla niemowląt NAN 2),
 - w kierunku oznaczenia azotanów – 1 próbka żywności dla określonych grup (warzywa z kurczakiem i kaszą Gerber),
 - w kierunku oznakowania – 1 próbka żywności specjalnego przeznaczenia medycznego Nutridrink o smaku owoców leśnych
 - w kierunku zawartości witamin i składników mineralnych - 4 próbki suplementów diety (Max Vita C 1000, Magnez + B6, Max Omega-3 1000, ZDROVIT Magnum Forte 375mg),
- W/w próbek nie kwestionowano. Ponadto pracownicy PSSE w Staszowie oceniali znakowanie wszystkich w/w próbek – nieprawidłowości nie stwierdzono.

W 2021r. nie otrzymano interwencji w sprawie żywności prozdrowotnej – nie przeprowadzano kontroli, nie prowadzono postępowań wyjaśniających.

Ocena jakości żywienia w zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego

W 2021r. przeprowadzono 22 oceny jakości żywienia w zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego, w tym 22 oceny dekadowych jadłospisów metodą rutynową w następujących zakładach:

- **placówkach oświatowo-wychowawczych**

- stołówki szkolne – 5 ocen w 5 obiektach,
- stołówki w internacie – 2 oceny w 2 obiektach, dodatkowo w 1 obiekcie badanie laboratoryjne całodziennego posiłku,
- stołówki przedszkolne – 8 ocen w 8 obiektach,
- stołówka w żłobku – 1 ocena w 1 obiekcie,
- stołówka w zakładzie specjalnym i wychowawczym -1 ocena w 1 obiekcie
- **szpitalach** – 1 ocena w 1 obiekcie,
- **domach pomocy społecznej** - 3 oceny w 3 obiektach,
- **innych:**
 - bloki żywienia w podczas kolonii i obozów w trakcie wypoczynku letniego – 1 ocena w 1 obiekcie.

Oceny jadłospisów metodą rutynową w zakładach prowadzących żywienie dzieci i młodzieży przeprowadzono zgodnie z obowiązującym rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 26.07.2016 r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach. Nieprawidłowości nie stwierdzano.

W 1 obiekcie (Internacie) pobrano do oceny laboratoryjnej próbkę posiłku całodziennego wraz z raportami magazynowymi oraz jadłospisem dekadowym. Otrzymano z laboratorium sprawozdanie z badań, z którego wynikało, że występowały odstępstwa między analizą chemiczną, a teoretyczną posiłku (energia +31,4%, węglowodany +66, 2%). Ponadto w posiłku stwierdzono za wysoką zawartość soli (14,09g). O powyższym poinformowano pisemnie osobę odpowiedzialną, zalecono przeanalizowanie raportów magazynowych w związku ze stwierdzonymi odstępstwami oraz podjęcie działań mających na celu zmniejszenie podaży soli w diecie. Zobowiązany poinformował pisemnie o podjętych działaniach (zmiana programu komputerowego w 2022 r., stosowanie soli potasowej, wykonanie kontrolnie badania posiłku we własnym zakresie).

- Współdziałanie z Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Staszowie

W roku 2021 przeprowadzono wspólnie z przedstawicielem Inspekcji Weterynaryjnej 2 kontrole kompleksowe w zakładach będących pod wspólnym nadzorem – 2 piekarniach. Podczas kontroli stwierdzono nieprawidłowości natury sanitarno-technicznej, wydano 2 decyzje administracyjne.

Ponadto w roku 2021 w związku z sytuacją epidemiczną w kraju – epidemią SARS-CoV-2 innych wspólnych kontroli nie przeprowadzono.

- Współdziałanie z Wojewódzkim Inspektorem Ochrony Roślin i Nasiennictwa Oddział w Staszowie

W 2021 r. w ramach współpracy z Wojewódzkim Inspektorem Ochrony Roślin i Nasiennictwa Oddział w Staszowie, przeprowadzono 2 kontrole sanitarne u producentów produkcji pierwotnej owoców i warzyw w zakresie: zapewnienia bezpieczeństwa produkcji pierwotnej. Pobrano do badań laboratoryjnych w kierunku zanieczyszczeń mikrobiologicznych w ramach monitoringu E. coli 5 próbek truskawek i 5 próbek borówek. Podczas kontroli nieprawidłowości nie stwierdzono, próbek nie kwestionowano.

Ponadto za pośrednictwem Świętokrzyskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego otrzymano 1 pismo dotyczące producenta produkcji pierwotnej z Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa informujące o zastosowaniu niedopuszczalnej do stosowania w uprawie moreli substancji czynnej. W związku z powyższym wezwano właściciela gospodarstwa do PSSE w Staszowie, w celu złożenia wyjaśnień. Podczas rozmowy ustalono, że brak jest na stanie owoców, zostały sprzedawane na bieżąco na giełdach owocowo-warzywnych indywidualnym klientom, bez możliwości ich identyfikacji. Właściciel wyjaśnił

również, że niedozwolona do stosowania substancja znalazła się w moreli w związku ze stosowaniem jej w uprawie śliwy na sąsiedniej plantacji. Przedstawił także protokół kontroli przeprowadzonej przez PIORiN Oddział w Staszowie, w treści których zawarte były powyższe informacje. Gospodarstwo wpisane do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli w zakresie produkcji pierwotnej owoców.

- Współdziałanie z Inspekcją Farmaceutyczną:

W ramach współpracy z Inspekcją Farmaceutyczną wynikającej z „Porozumienia ramowego o współpracy Państwowej Inspekcji Farmaceutycznej i Państwowej Inspekcji Sanitarnej” w rejestrze zakładów podlegających urzędowej kontroli organów PIS znajduje się 31 zakładów – 26 aptek, 4 punkty apteczne i 1 sklep zielarsko - medyczny.

W 2021 roku skontrolowano 12 obiektów, przeprowadzono 20 kontroli. Nie przeprowadzono wspólnych kontroli z w/w Inspekcją.

W 2 aptekach oceniono oznakowanie 4 suplementów diety – nieprawidłowości nie stwierdzono. Pobrano do badania laboratoryjnego 6 próbek tj. 4 próbki suplementów diety w kierunku znakowania oraz zawartości witamin i składników mineralnych, 1 próbkę suplementu diety w kierunku oznaczenia substancji dodatkowych oraz 1 próbkę żywności specjalnego przeznaczenia medycznego w kierunku znakowania – próbek nie kwestionowano.

IV. STAN SANITARNY OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ

W 2021 roku na 289 obiektów użyteczności publicznej znajdujących się w ewidencji PSSE w Staszowie, kontrolą objęto 111 obiektów komunalnych, co stanowiło 38,4% (w roku 2020 było to 39,4%). Łącznie w tej grupie obiektów przeprowadzono 114 kontroli sanitarnych w zakresie oceny stanu sanitarnego. Powyższe liczby nie ujmują podmiotów wykonujących działalność leczniczą oraz urzędzeń zaopatrzenia w wodę. Ze wszystkich skontrolowanych w 2021 r. obiektów użyteczności publicznej zły stan sanitarno – techniczny stwierdzono w 2 obiektach, wydane decyzje administracyjne zostały wykonane. Wydano 1 decyzję przedłużającą termin wykonani zaleceń, dotyczącą stanu sanitarno - technicznego w obiekcie będącym wcześniej pod nadzorem inspekcji MSWiA, termin realizacji do dnia 31.12.2025 r. Na koniec roku sprawozdawczego wszystkie pozostałe obiekty w tej grupie zostały ocenione jako dobre pod względem technicznym i porządkowym. Nie nałożono mandatów karnych za zły stan sanitarno – porządkowy.

Ustępy publiczne

W ewidencji PSSE w Staszowie znajdują się 2 ustępy publiczne oraz 3 toalety ogólnodostępne w galeriach handlowych. Kontrolą objęto wszystkie obiekty tej grupy, przeprowadzono 5 kontroli. Stan sanitarno-porządkowy oraz techniczny nie budził zastrzeżeń, mandatów nie nałożono.

Obiekty Pomocy Społecznej

W ewidencji PSSE w Staszowie znajdują się 3 domy pomocy społecznej, 2 środowiskowe domy samopomocy, 1 warsztat terapii zajęciowej oraz hostel dla osób uzależnionych od alkoholu. W roku sprawozdawczym kontrolą objęto 6 obiektów, przeprowadzono 6 kontroli sanitarnych. W kontrolowanych obiektach w ciągu roku nieprawidłowości nie stwierdzono, stan sanitarno-techniczny oraz porządkowy obiektów nie budził zastrzeżeń. We wszystkich skontrolowanych obiektach zapewnione właściwe warunki pobytu.

Obiekty hotelarskie

Do tej grupy obiektów należą 3 hotele, 17 innych obiektów, w których są świadczone usługi hotelarskie oraz 39 gospodarstw agroturystycznych.

Łącznie w tej grupie obiektów przeprowadzono 19 kontroli sanitarnych (3 w hotelach, 16 w innych obiektach świadczących usługi hotelarskie) W ciągu roku wydano 1 decyzję administracyjną dotyczącą stanu sanitarno-technicznego w gospodarstwie agroturystycznym, zalecenia decyzji zostały wykonane. Nie nałożono mandatów karnych za niewłaściwy stan sanitarno – porządkowy.

Zakłady usługowe

W ewidencji PSSE w Staszowie znajduje się 102 zakłady usługowe, w tym: 54 zakłady fryzjerskie, 1 zakład tatuażu, 5 zakładów odnowy biologicznej, 27 zakładów kosmetycznych, 15 zakładów, w których są świadczone łącznie więcej niż jedna z usług, najczęściej są to usługi fryzjerskie połączone z usługami kosmetycznymi.

W roku 2021 kontrolą objęto 25 zakładów usługowych, co stanowi 24,5% (w roku 2020 kontrolą objęto 43 zakłady, tj. 49,4%), przeprowadzono 25 kontroli sanitarnych. Stan sanitarno – porządkowy kontrolowanych obiektów w ciągu roku oceniany był jako dobry.

Obiekty komunikacji publicznej

W ewidencji PSSE w Staszowie znajduje się 1 przystanek dworcowy PKS. Przeprowadzono kontrolę sanitarną, obiekt oceniony został jako dobry. Łącznie z kontrolą przystanku przeprowadzono kontrole autobusów PKS. W trakcie kontroli oceniono stan sanitarny 8 autobusów, nieprawidłowości nie stwierdzono.

Cmentarze

Na terenie powiatu staszowskiego zlokalizowane są 23 cmentarze, 7 w miastach i 16 na wsiach. Skontrolowano 14 obiektów, przeprowadzone kontrole wykazały właściwy stan sanitarno-porządkowy. Cmentarze w powiecie staszowskim to obiekty funkcjonujące od wielu lat, nie wszystkie z nich spełniają wymogi aktualnie obowiązujących przepisów prawa. W przypadku kilku cmentarzy nie ma możliwości zapewnienia wody do celów użytkowych, na terenach cmentarzy nie funkcjonują domy przedpogrzebowe ani kostnice.

Domy przedpogrzebowe

W ewidencji tut. Stacji znajduje się 6 zakładów pogrzebowych, prowadzących usługi w zakresie transportu zwłok i organizacji pogrzebów. Dwa spośród wymienionych zakładów prowadzą działalność w zakresie przechowywania zwłok ludzkich w chłodniach umieszczonych w kaplicach (1 kaplica cmentarna, 1 kaplica przy kościele). Ponadto, w budynku zlokalizowanym przy Szpitalu w Staszowie, w wydzielonych pomieszczeniach, jeden z zakładów świadczy usługi związane z przechowywaniem i przygotowaniem zwłok do pogrzebu oraz odbiorem zwłok ze szpitala. Kontrolą objęte zostały 5 zakładów, w trakcie przeprowadzonych kontroli oceniono stan sanitarno – techniczny i porządkowy pomieszczeń oraz skontrolowano 7 samochodów do przewozu zwłok. Stan obiektów oraz środków transportu do przewozu zwłok i szczątków w zakresie wymagań sanitarnych oceniono jako dobry.

W dalszym ciągu na terenie powiatu staszowskiego brak typowego domu przedpogrzebowego lub kostnicy, które zapewniłyby odpowiednie warunki i kompleksową obsługę w zakresie przechowywania i przygotowywania zwłok i szczątków ludzkich do pochówku.

Inne obiekty użyteczności publicznej

W 2021 r. w ewidencji znajdowało się 71 obiektów zakwalifikowanych jako inne obiekty użyteczności publicznej. Do tej grupy obiektów zaliczono:

- 30 aptek i punktów aptecznych,
- 17 stacji paliw,
- 7 obiektów kultury,
- 4 obiekty sportowe,
- 6 miejsc parkingowych
- 4 place targowe
- 3 obiekty MSWiA

Kontrolą objęto 30 obiektów, co stanowi 42,3% zewidencjonowanych, przeprowadzono 26 kontroli (w tym 1 kontrola – 5 miejsc postojowych). W ciągu roku w tej grupie obiektów wydano 1 decyzję administracyjną dotyczącą złego stanu sanitarno-technicznego obiektu, która została wykonana. Dla obiektu inspekcji MSWiA wydano 1 decyzję przedłużającą termin realizacji zaleceń do 31.12.2025 r., zalecenia dotyczą stanu sanitarno-technicznego obiektu. Stan sanitarno-techniczny i porządkowy wszystkich pozostałych skontrolowanych obiektów nie budził zastrzeżeń. Mandatów karnych nie nałożono.

Kąpieliska, miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli i baseny kąpielowe

Pod nadzorem PPIS w Staszowie znajduje się Pływalnia „Delfin” w Połańcu oraz Pływalnia Kryta w Staszowie.

Zgodnie z wymogami rozporządzenia Ministra Zdrowia z dn. 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz. U. z 2015 r. poz. 2016) prowadzone były przez zarządców obiektów, w ramach kontroli wewnętrznej, badania jakości wody na pływalniach według ustalonych harmonogramów. Sprawozdania z badań przedkładano do oceny PPIS w Staszowie, jakość wody nie budziła zastrzeżeń. Wydano 2 zbiorcze roczne oceny jakości wody. Stan sanitarno-techniczny obiektów nie budził zastrzeżeń.

W roku sprawozdawczym na terenie powiatu staszowskiego funkcjonowało jedno kąpielisko oraz jedno miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli. W trakcie sezonu kąpielowego dla kąpieliska wydano 4 oceny o przydatności wody do kąpieli. Przeprowadzono kontrolę stanu sanitarno - technicznego obiektu, zaleceń nie wydano.

Miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli w Bogorii w roku 2021 funkcjonowało od 26 czerwca do 30 sierpnia, trzy dni w tygodniu, tj. od piątku do niedzieli. Nadzorowano badania jakości wody wykonywane w ramach kontroli wewnętrznej przez Gminę Bogoria, jakość wody nie budziła zastrzeżeń, wydane zostały 3 oceny o przydatności wody do kąpieli. Przeprowadzono 1 kontrolę stanu sanitarno – technicznego miejsca okazjonalnie wykorzystywanego do kąpieli w Bogorii, które wykazała odpowiedni stan sanitarno – techniczny obiektu.

Wnioski

Realizacja zadań zaplanowanych na 2021 rok uzależniona była znacząco od sytuacji epidemiologicznej kraju związanej z pandemią Covid-19. Działalność Inspekcji Sanitarnej skupiała się przede wszystkim na zadaniach związanych z przeciwdziałaniem pandemii. W pełni zrealizowany został pobór prób wody w ramach bieżącego nadzoru nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Kontrole sanitarne obiektów użyteczności publicznej w 2021 roku to 38,4% zewidencjonowanych obiektów, nie wykazały uchybień stanowiących zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi. Stan sanitarny tej grupy obiektów utrzymuje się na dobrym poziomie, stwierdzone nieprawidłowości natury technicznej usuwane są przez właścicieli lub administratorów obiektów w terminach ustalonych w decyzjach administracyjnych.

V. STAN SANITARNY PODMIOTÓW WYKONUJĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZĄ

W ewidencji PSSE w Staszowie znajduje się 116 podmiotów wykonujących działalność leczniczą, tj.:

- podmioty lecznicze wykonujące stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne:
 - szpital – 1 obiekt
 - zakłady opiekuńczo-lecznicze – 2 obiekty
- przychodnie, ośrodki zdrowia, poradnie – 22 obiekty
- punkt pobrań materiału do badań – 2 obiekty
- zakłady rehabilitacji leczniczej – 11 obiektów
- inne podmioty lecznicze – 6 obiektów
- podmioty lecznicze wykonujące działalność w ramach praktyki zawodowej – 72 obiekty

W roku 2021 przeprowadzono łącznie 16 kontroli podmiotów leczniczych. Skontrolowano 16 obiektów, co stanowi 14% ogółu zewidencjonowanych placówek.

Samodzielny Publiczny Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej w Staszowie – Szpital

W 2021 roku z uwagi na trwający stan epidemii nie prowadzono działań kontrolnych w zakresie oceny stanu sanitarno-technicznego.

Zakłady Opiekuńczo – Lecznicze

W ewidencji Powiatowej Stacji Sanitarno- Epidemiologicznej znajdują się:

- Zakład Opiekuńczo – Leczniczy w Koniemłotach
- Zakład Opiekuńczo – Leczniczy w Kurozwękach

W 2021 r. z uwagi na wzmożone działania związane z trwającą epidemią SARS-CoV-2 nie przeprowadzono kontroli w zakresie stanu sanitarnego w w/w placówkach.

Podmioty lecznicze realizujące ambulatoryjne świadczenia zdrowotne (przychodnie, ośrodki zdrowia, poradnie, itp.)

Usługi medyczne w ramach ambulatoryjnych świadczeń zdrowotnych udzielane były przez publiczne i niepubliczne podmioty lecznicze. Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Staszowie znajduje się 41 obiektów. W roku 2021 we wszystkich w/w podmiotach leczniczych przeprowadzono 16 kontroli. W tej grupie obiektów w roku sprawozdawczym nie wydawano decyzji administracyjnych.

Stan sanitarno – higieniczny podmiotów leczniczych wykonujących ambulatoryjne świadczenia zdrowotne w powiecie staszowskim ocenia się jako dobry.

Dezynfekcja i sterylizacja

Podczas przeprowadzonych kontroli w w/w obiektach nie stwierdzono uchybień w zakresie dezynfekcji. Placówki posiadają opracowane i wdrożone stosowne procedury. Wyposażenie placówek w preparaty dezynfekcyjne jest odpowiednie, preparaty używane zgodnie z przeznaczeniem. Stężone preparaty przechowywane są w oryginalnych opakowaniach, zabezpieczone przed dostępem osób niepowołanych.

Zaopatrzenie w wodę

Wszystkie placówki lecznictwa ambulatoryjnego zaopatrywane są w wodę przez wodociągi sieciowe będące pod stałym nadzorem PPIS w Staszowie. Na koniec roku sprawozdawczego we wszystkich wodociągach zaopatrujących w wodę placówki służby

zdrowia jakość wody nie budziła zastrzeżeń, w związku z czym stwierdzono przydatność wody do spożycia przez ludzi lub warunkową przydatność wody do spożycia (wodociąg Staszów).

Gospodarka bielizną

W roku sprawozdawczym wszystkie podmioty udzielające ambulatoryjnych świadczeń zdrowotnych korzystały z bielizny jednorazowego użytku (prześcieradła, serwety, ręczniki). Obiekty posiadają wydzielone magazyny lub miejsca do przechowywania bielizny czystej. Odzież ochronna personelu jest prana na miejscu w placówkach, przez personel we własnym zakresie lub w pralniach zewnętrznych.

Gospodarka odpadami

Wszystkie placówki posiadają stosowne procedury i instrukcje postępowania z odpadami medycznymi, zawarły również umowy na odbiór tych odpadów ze specjalistycznymi firmami oraz złożyły stosowne deklaracje dotyczące odpadów komunalnych. W placówkach zachowana jest segregacja odpadów na komunalne i pochodzenia medycznego, segregacja prowadzona jest w miejscu ich powstawania. W ośrodkach wydzielone są pomieszczenia wyposażone w urządzenia chłodnicze do gromadzenia odpadów medycznych. Postępowanie z odpadami w tych zakładach odbywało się prawidłowo, zgodnie z opracowanymi procedurami, nie stwierdzano uchybień w zakresie gospodarowania odpadami.

Praktyki zawodowe

W 2021 r. pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Staszowie znajdowały się ogółem 72 praktyki zawodowe (lekarskie i inne):

- Indywidualna Praktyka Lekarska (34 obiekty),
- Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Lekarska (35 obiektów),
- Grupowa Praktyka Lekarska (2 obiekty),
- Niepubliczny Zakłady Opieki Zdrowotnej (1 obiekt), w którym prowadzona jest praktyka zawodowa pielęgniarek w zakresie świadczeń pielęgnacyjnych i opiekuńczych w ramach opieki długoterminowej w domu pacjenta.

W tej grupie obiektów nie przeprowadzono kontroli.

VI. NADZÓR NAD WARUNKAMI SANITARNO-HIGIENICZNYMI ŚRODOWISKA PRACY I CHEMIKALIAMI

1. Wprowadzenie

W 2021 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Staszowie sprawował bieżący nadzór sanitarny w zakresie warunków sanitarno-higienicznych środowiska pracy, realizując zadania z zakresu ochrony zdrowia pracowników prowadzono kontrole przestrzegania przepisów z zakresu higieny pracy. Głównie działania dotyczyły ochrony zdrowia pracowników przed niekorzystnym wpływem czynników szkodliwych występujących w środowisku pracy jak również zapobiegania chorobom zawodowym.

W roku sprawozdawczym 2021 w ewidencji PSSE w Staszowie figurowało 308 zakładów pracy zatrudniających 7932 osoby (w 2020 r. 300 zakładów zatrudniających 7991 osób), z których zdecydowana większość, bo aż 272 firmy (w 2020 r. 261 firm) stanowiące 88,3% wszystkich nadzorowanych zakładów zatrudnia do 49 pracowników. W grupie tej przeważają podmioty zatrudniające do 9 osób – 186 firm.

Liczba zatrudnionych w zakładzie pracy	Liczba zakładów pracy	Udział w ogólnej ilości zakładów
do 9 osób	186	60,4%
10-49	86	27,9%
50-249	29	9,4%
250 i więcej osób	7	2,3%
ogółem	308	

Tabela 1. Struktura zakładów pracy w 2021 r.

2. Działalność kontrolna w ramach nadzoru sanitarnego

W 2021 r. przeprowadzono 97 kontroli w 89 zakładach zatrudniających 5141 pracowników (w 2020 r. odpowiednio 64 kontrole w 57 zakładach zatrudniających 4455 pracowników). Powyższe kontrole dotyczyły następujących obszarów:

- nadzór nad warunkami środowiska pracy,
- nadzór nad warunkami pracy w zakładach wykonujących działalność leczniczą,
- nadzór nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami, w tym nadzór nad prekursorami narkotykowymi kategorii 2 i 3,
- nadzór w zakresie substancji, preparatów, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym,
- nadzór nad czynnikami biologicznymi,
- nadzór nad produktami biobójczymi.

Intensywność sprawowania bieżącego nadzoru sanitarnego różnicowana była w zależności od występujących zagrożeń w miejscu pracy oraz oceny ryzyka zawodowego. Pod uwagę brano następujące kryteria:

- występowanie w środowisku pracy czynników szkodliwych,
- występowanie przekroczeń najwyższych dopuszczalnych stężeń (NDS) i najwyższych dopuszczalnych natężeń (NDN) czynników szkodliwych dla zdrowia: hałas, pyły, substancje chemiczne, drgania mechaniczne,
- stosowanie i wprowadzanie do obrotu substancji chemicznych i ich mieszanin,
- stosowanie i wprowadzanie do obrotu prekursorów narkotyków kategorii 2 i 3,
- występowanie w środowisku pracy czynników rakotwórczych i mutagennych,

- wprowadzanie do obrotu i stosowanie produktów biobójczych,
- występowanie w środowisku pracy czynników biologicznych,
- występowanie w środowisku pracy azbestu,
- warunki pracy w zakładach opieki zdrowotnej,
- zapadalność na choroby zawodowe.

W związku z trwaniem pandemii COVID – 19 oraz ustanowieniem na terenie Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii w porównaniu do lat ubiegłych przeprowadzono mniej kontroli sanitarnych niż wstępnie zaplanowano.

3. Nadzór nad warunkami pracy – charakterystyka działań naprawczych

W wyniku przeprowadzonych 97 kontroli w 89 zakładach wydano łącznie 13 decyzji administracyjnych (w 2020 r. odpowiednio 64 kontrole w 57 zakładach, wydano 8 decyzji). Wydane decyzje zawierały 43 nakazy, które dotyczyły:

- poprawy warunków pracy w zakresie pomieszczeń pracy – 5 nakazów (w 2020 r. - 4 nakazy)
- poprawy warunków pracy w zakresie zaplecza higieniczno-sanitarnego – 5 nakazów (w 2020 r. – 2 nakazy)
- wykonania badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy – 5 nakazów (w 2020 r. – 1 nakaz)
- poinformowania pracowników narażonych na oddziaływanie czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy o aktualnych wynikach badań i pomiarów oraz udostępnienia im tych wyników z wyjaśnieniem ich znaczenia – 5 nakazów (w 2020 r. – 1 nakaz)
- dokonania, udokumentowania oceny ryzyka zawodowego – 3 nakazy (w 2020 r. – 3 nakazy)
- poinformowania pracowników o ryzyku zawodowym, które wiąże się z wykonywaną pracą oraz o zasadach ochrony przed zagrożeniami – 1 nakaz (w 2020 r. – 3 nakazy)
- prowadzenia rejestru czynników szkodliwych dla zdrowia występujących na stanowiskach pracy – 5 nakazów (w 2020 r. – 1 nakaz)
- prowadzenia kart badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia – 5 nakazów (w 2020r. – 1 nakaz)
- wprowadzenia rejestru prac, których wykonywanie powoduje konieczność pozostawania w kontakcie z substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym lub mutagennym – 2 nakazy (w 2020 r. – 1 nakaz)
- wprowadzenia rejestru pracowników narażonych na działanie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym – 2 nakazy (w 2020 r. – 1 nakaz)
- wprowadzenia spisu stosowanych mieszanin niebezpiecznych, mieszanin stwarzających zagrożenie – 1 nakaz (w 2020 r. – 0 nakazów)
- wprowadzenia kart charakterystyki stosowanych mieszanin niebezpiecznych, mieszanin stwarzających – 1 nakaz (w 2020 r. – 0 nakazów)
- zapoznania pracowników stosujących mieszaniny niebezpieczne, mieszaniny stwarzające zagrożenie z informacjami zawartymi w kartach charakterystyki – 1 nakaz (w 2020 r. – 0 nakazów)
- zapewnienia odzieży i obuwia roboczego dla pracowników – 1 nakaz (w 2020 r. – 0 nakazów)
- zapewnienia odpowiedniej powierzchni pomieszczeń pracy, tj. na każdego pracownika powinno przypadać co najmniej 13m³ wolnej objętości pomieszczenia oraz co najmniej 2m² wolnej powierzchni podłogi – 1 nakaz (w 2020r. – 0 nakazów).

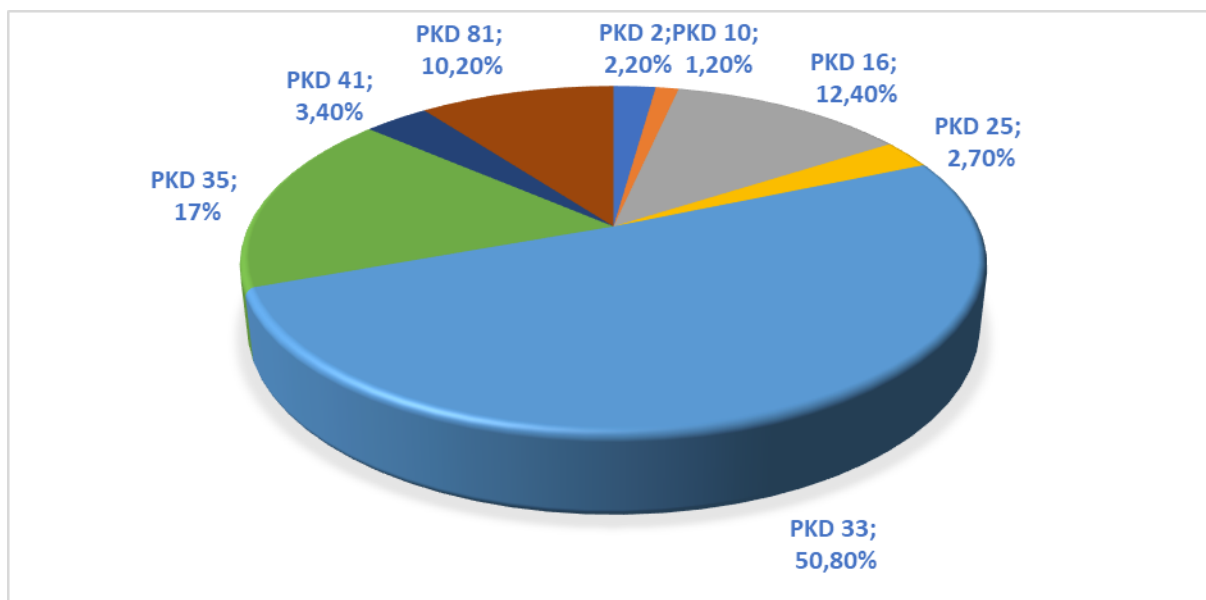
W roku sprawozdawczym zostały wykonane nakazy zawarte w 2 decyzjach (2 decyzje z 2021 r.), natomiast termin wykonania nakazów zawartych w dziesięciu decyzjach wydanych w 2021 r. upływa w 2022 r. Stan sanitarno – techniczny zakładów pracy utrzymuje się na porównywalnym poziomie w stosunku do lat ubiegłych.

3.1. Nadzór nad warunkami pracy – przekroczenia NDS i NDN

Spośród 89 zakładów pracy skontrolowanych w 2021 r., zatrudniających 5141 pracowników, w 12 zakładach pracy stwierdzono występowanie przekroczeń NDS i NDN czynników szkodliwych. W przekroczeniach pracowało 587 osób (tj. 584 pracowników w przekroczeniach NDN czynników fizycznych – hałas, 3 pracowników w przekroczeniach NDS pyłów). Porównawczo w 2020 roku odpowiednio w 57 skontrolowanych zakładach, zatrudniających ogółem 4455 pracowników, w przekroczeniach normatywów higienicznych w 10 zakładach pracy pracowało 675 osób.

Dział PKD	Rodzaj działalności (nazwa działu PKD)	Liczba zakładów pracy, w których stwierdzono przekroczenia NDS/NDN	Liczba osób pracujących w przekroczeniach NDS/NDN	Procent osób pracujących w przekroczeniach NDS/NDN	Uwagi
02	Leśnictwo i pozyskiwanie drewna	1	13	2,2	Hałas
10	Produkcja artykułów spożywczych	1	7	1,2	Hałas Pyły
16	Produkcja drewna i wyrobów z drewna	2	73	12,4	Hałas
25	Produkcja metalowych elementów konstrukcyjnych	2	16	2,7	Hałas
33	Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	3	298	50,8	Hałas
35	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną	1	100	17,0	Hałas
41	Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków	1	20	3,4	Hałas
81	Utrzymanie porządku w budynkach i zagospodarowanie terenów zieleni	1	60	10,2	Hałas
Razem		12	587	-	-

Tabela 2. Wykaz zakładów pracy i osób pracujących w przekroczeniach NDS i NDN w 2021r.

Wykres 1. Procentowy wskaźnik osób pracujących w przekroczeniach NDS/NDN w odniesieniu do PKD zakładu w 2021 r.

3.2. Substancje chemiczne i ich mieszaniny, prekursory narkotyków kategorii 2 i 3 oraz produkty biobójcze

W 2021 r. przeprowadzono 26 kontroli w 24 obiektach stosujących substancje chemiczne i ich mieszaniny (kontrole w ramach nadzoru nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami oraz prekursorami narkotykowymi kat. 2 i 3). W ramach nadzoru nad produktami biobójczymi przeprowadzono ogółem 18 kontroli. Nieprawidłowości w w/w zakresach nie stwierdzono.

3.3. Czynniki biologiczne

W 2021 roku kontynuowano tematykę zagrożeń czynnikami biologicznymi w środowisku pracy. W ramach nadzoru nad przestrzeganiem przez podmioty gospodarcze przepisów dotyczących szkodliwych czynników biologicznych przeprowadzono 28 kontroli w 28 obiektach. Łącznie w kontakcie ze szkodliwymi czynnikami biologicznymi gr. 2 i gr. 3 w skontrolowanych zakładach pracowało ogółem 625 osób. Nie odnotowano istotnych zmian w tym zakresie. W trakcie przeprowadzanych kontroli w zakresie czynników biologicznych uchybień nie stwierdzono.

3.4. Czynniki rakotwórcze i mutagenne

W roku sprawozdawczym 2021 przeprowadzono 19 kontroli w 19 zakładach pracy w ramach nadzoru nad czynnikami rakotwórczymi i mutagennymi. Odnotowano, że w narażeniu i kontakcie z czynnikami rakotwórczymi w powiecie staszowskim, w skontrolowanych zakładach pracuje ogółem 584 osoby. Narażonymi na czynniki rakotwórcze są:

- pracownicy pracujący na terenie Elektrowni – olej opałowy ciężki, prace związane z narażeniem na krzemionkę krystaliczną - frakcję respirabilną powstającą w trakcie pracy, promieniowanie jonizujące, prace związane z narażeniem na pył drewna;
- pracownicy kopalni – prace związane z narażeniem na krzemionkę krystaliczną - frakcję respirabilną powstającą w trakcie pracy;

- pracownicy warsztatów samochodowych – prace związane z narażeniem przez skórę na działanie olejów mineralnych użytych wcześniej w silnikach spalinowych wewnętrznego spalania w celu smarowania i schładzania części ruchomych silnika;
- pracownicy laboratoriów – odczynniki chemiczne;
- pracownicy stacji paliw – opary benzyny;
- pracownicy podmiotów leczniczych – promieniowanie jonizujące, odczynniki chemiczne;
- pracownicy w przetwórstwie przemysłowym, pracownicy stolarni – prace związane z narażeniem na pył drewna.

4. Usuwanie azbestu

W ramach rządowego „Programu oczyszczania kraju z azbestu obejmującego lata 2009 – 2032” do PSSE wpłynęło 17 zgłoszeń prac polegających na zabezpieczaniu lub usuwaniu wyrobów zawierających azbest. W/w prace zgłaszane były przez firmy mające siedziby poza terenem powiatu staszowskiego. Kontroli w trakcie prac powodujących kontakt z azbestem w 2021 roku nie przeprowadzano.

5. Choroby zawodowe

Postępowania w przedmiocie podejrzenia chorób zawodowych prowadzone były w oparciu o rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2009 r. w sprawie chorób zawodowych (tekst jednolity Dz. U. z 2013r., poz. 1367 z późniejszymi zmianami). W ramach tych postępowań przeprowadzono 3 wizytacje w zakładach pracy (odpowiednio w 2020 r. – 1).

W 2021 roku wpłynęło 6 nowych zgłoszeń podejrzenia chorób zawodowych, wydano ogółem 4 decyzje administracyjne (2 decyzje o stwierdzeniu choroby zawodowej oraz 2 decyzje o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej). W 2021 roku 5 decyzji stało się prawomocnych. Ponadto przeprowadzono łącznie 8 postępowań w sprawie chorób zawodowych oraz sporządzono 13 Kart oceny narażenia zawodowego. W 2021 roku nie wystawiono Kart stwierdzenia choroby zawodowej.

Dla porównania w 2020 roku wpłynęło 7 zgłoszeń podejrzenia chorób zawodowych, wydano ogółem 8 decyzji administracyjnych (3 decyzje o stwierdzeniu choroby zawodowej oraz 5 decyzji o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej). W 2020 roku 4 decyzje stały się prawomocne. Ponadto przeprowadzono łącznie 4 postępowania w sprawie chorób zawodowych oraz sporządzono 5 Kart oceny narażenia zawodowego. W 2020 roku wystawiono 2 Karty stwierdzenia choroby zawodowej.

Decyzje o stwierdzeniu choroby zawodowej dotyczyły następujących pozycji z wykazu chorób zawodowych:

- poz. 15.3 - Przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym, trwającym co najmniej 15 lat: niedowład mięśni wewnętrznych krtani z wrzecionowatą niedomykalnością fonacyjną głosni i trwałą dysfonią,
- poz. 17.2 - Nowotwory złośliwe powstałe w następstwie działania czynników występujących w środowisku pracy, uznanych za rakotwórcze u ludzi: międzybłoniak opłucnej albo otrzewnej.

6. Działalność w zakresie promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej w środowisku pracy

W 2021 roku pracownicy Sekcji Nadzoru Środowiska Pracy podczas kontroli zakładów realizowali zadania dotyczące promocji zdrowia w miejscu pracy, a mianowicie:

- Informowano o skutkach narażenia na czynniki szkodliwe na stanowiskach pracy oraz o bieżących wymaganiach dotyczących bezpiecznych oraz higienicznych warunków pracy,

- Zwracano uwagę na nowe wartości dopuszczalnych poziomów narażenia zawodowego dla szkodliwych czynników w środowisku pracy,
- Informowano przedsiębiorców prowadzących obrót produktami biobójczymi o produktach nie posiadających pozwoleń na wprowadzanie do obrotu jak również o produktach wycofanych z obrotu,
- Propagowano profilaktykę dotyczącą zapobiegania oraz zwalczania zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi w związku z ogłoszonym w RP stanem epidemii,
- Rozpowszechniano informacje dotyczące kampanii Państwowej Inspekcji Pracy „Dobry przepis na bezpieczeństwo” prowadzonej w latach 2019-2021 skierowanej głównie do podmiotów, których działalność obejmuje przetwarzanie i konserwowanie mięsa oraz produkcję wyrobów z mięsa, włączając wyroby z mięsa drobiowego. Celem kampanii było zmniejszenie zagrożeń w masarniach i ubojniach, poprawa stanu przestrzegania przepisów prawa pracy, w szczególności bezpieczeństwa i higieny pracy, a także umożliwienie pracodawcom dostosowania zakładów do obowiązującego prawa poprzez udział w programie prewencyjnym opartym na samokontroli.
- Promowano Kampanię Europejskiej Agencji Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy (EU-OSHA) w Bilbao "Zdrowe i bezpieczne miejsce pracy - Dźwigaj z głową" (zaplanowaną na lata 2020-2022), której celem jest podniesienie świadomości pracowników i pracodawców w zakresie problemu zaburzeń układu mięśniowo-szkieletowego związanych z pracą, potrzeby zarządzania tym problemem oraz promowanie kultury zapobiegania zagrożeniom w tym obszarze.
- Pozyskiwano informacje na temat przestrzegania zakazu palenia, informowano o negatywnych skutkach czynnego i biernego palenia, przypominano również przedsiębiorcom o objęciu zakazem palenia w miejscach publicznych e-papierosów.
- Kontynuowano współpracę z Wojewódzkim Ośrodkiem Medycyny Pracy w Kielcach w zakresie chorób zawodowych.
- Kontynuowano współpracę z instytucjami państwowymi:
 - Inspekcją Weterynaryjną,
 - Państwową Inspekcją Pracy,
 - Policją,
 - Instytutem Medycyny Pracy im. prof. J. Nofera w Łodzi.
- W roku 2021, podobnie jak w latach poprzednich, w ramach współpracy z Centralnym Instytutem Ochrony Pracy – Państwowym Instytutem Badawczym umieszczano na stronach internetowych Komunikaty Międzyresortowej Komisji do Spraw Najwyższych Dopuszczalnych Stężeń i Natężeń Czynników Szkodliwych dla Zdrowia w Środowisku Pracy dotyczących między innymi informacji nt. prac Parlamentu Europejskiego i Komisji Europejskiej nad kolejnymi zmianami dyrektywy 2004/37/WE.

VII. NADZÓR NAD ŚRODKAMI ZASTĘPCZYMI

W roku 2021 do Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Staszowie nie wpłynęły informacje o podmiotach zajmujących się wprowadzaniem do obrotu środków zastępczych. W związku z powyższym nie wydawano decyzji administracyjnych w trybie art. 27 c ust. 1 i ust. 6 ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, nie podejmowano również innych działań w tym zakresie. Na nadzorowanym terenie nie zidentyfikowano przypadków dystrybucji środków zastępczych lub produktów, co do których zachodzi podejrzenie, że są one środkami zastępczymi, które mogły być nabyte w ilości detalicznej lub hurtowej drogą internetową, bądź też w sąsiednich powiatach.

Przez cały rok monitorowano zgłoszenia przypadków zatrucí tzw. „nowymi narkotykami”, podobnie jak w roku 2020, nie odnotowano przypadków zatrucí. Nie prowadzono również postępowań administracyjnych dot. osób fizycznych w zakresie wprowadzania do obrotu środków zastępczych tzw. „nowych narkotyków”.

Państwowa Inspekcja Sanitarna na terenie powiatu staszowskiego prowadzi działania profilaktyczne w zakresie przeciwdziałania obrotowi środkami zastępczymi. W placówkach oświatowych, świetlicach oraz placówkach wypoczynku letniego organizowane były spotkania edukacyjne o tematyce: przeciwdziałania i zapobiegania uzależnieniom, zagrożeń związanych z zażywaniem „nowych narkotyków” oraz negatywnych konsekwencji sięgania po używki. Celem spotkań edukacyjnych było zwiększenie wiedzy i świadomości uczniów, rodziców i opiekunów, nauczycieli oraz lokalnej społeczności. Ponadto przekazywano materiały edukacyjno-oświatowe o tematyce antydopalaczowej. Umieszczono na stronie PSSE Staszów informację: „22 czerwca Międzynarodowy Dzień Zapobiegania Narkomanii”.

VIII. NADZÓR NAD PLACÓWKAMI NAUCZANIA I WYCHOWANIA ORAZ PLACÓWKAMI WYPOCZYNKU DZIECI I MŁODZIEŻY

W 2021 roku pod nadzorem Sekcji Higieny Dzieci i Młodzieży było 111 placówek nauczania i wychowania. Ze względu na zaistniałą sytuację epidemiologiczną w okresie od 01.01 do 30.05.2021 r. w szkołach prowadzono nauczanie w trybie zdalnym, w związku z czym kontrole sanitarne w nadzorowanych placówkach zostały zawieszane, a pracownik Sekcji Higieny Dzieci i Młodzieży został oddelegowany do innych działań związanych z pracą przy pandemii SARS-CoV-2.

W 2021 roku skontrolowano ogółem 73,8% wszystkich placówek, przeprowadzono 82 kontrole sanitarne w tym: 77 kompleksowych i 5 sprawdzających. Wydano 76 pozytywnych opinii sanitarnych, dotyczących czasowego zawieszenia zajęć edukacyjnych w trybie stacjonarnym i przejście w tryb nauki zdalnej. W wyniku postępowania pokontrolnego wydano 10 decyzji administracyjnych, w tym 5 zmieniających termin wykonania zleceń, ze względu na wystąpienia przedstawiciele organów prowadzących poszczególne placówki do PPIS w Staszowie o prolongatę terminów, uzasadniając ich niewykonanie w określonych terminach, trudnościami finansowymi. Uzasadnione wnioski były rozpatrywane przez PPIS w Staszowie pozytywnie.

Kontrole sanitarne w placówkach nauczania i wychowania prowadzono w zakresie: oceny stanu sanitarno – technicznego, dostosowania mebli edukacyjnych do zasad ergonomii, tygodniowych rozkładów zajęć lekcyjnych, infrastruktury do prowadzenia zajęć WF, ochrony placów zabaw, terenów rekreacyjnych, sportowych, warunków do utrzymania higieny osobistej, zapewnienia uczniom opieki medycznej, dożywiania, nadzoru nad substancjami i preparatami chemicznymi, oceny stanu sanitarno – technicznego wypoczynku w formie wyjazdowej, w miejscu zamieszkania oraz obozów organizowanych pod namiotami.

Tabela 1. Działalność represyjna dane za 2021 r.

Rodzaje placówek	Działalność represyjna		
	Liczba wydanych decyzji administracyjnych	Liczba nałożonych mandatów	
		ogółem	na kwotę
Przedszkola	1	-	-
Szkoły Podstawowe	4 w tym 3 zmieniające termin	-	-
Liceum Ogólnokształcące	0	-	-
Zespoły Szkół Ogólnokształcących	4 w tym 2 zmieniające termin	-	-
Internaty	1	-	-
Ośrodki szkolno-wychowawcze	0	-	-
Razem	10	-	-

Decyzje w placówkach szkolnych dotyczyły:

- złego stanu technicznego ogrodzenia, nawierzchni chodników, dróg i przejść;

- złego stanu sanitarno – technicznego podłóg, ścian, sufitów w salach edukacyjnych, salach gimnastycznych wraz z zapleczem sportowym, szatniach szkolnych, świetlicach, bibliotekach, pomieszczeniach sanitarnych, korytarzach komunikacyjnych, braku osłon na grzejnikach centralnego ogrzewania, modernizacji oświetlenia oraz osłon na lampach oświetleniowych;
- złego stanu technicznego stolarki drzwiowej i okiennej, zniszczonych mebli edukacyjnych, złego stanu sanitarno-technicznego armatury łazienkowej;
- braku zabezpieczenia wolnych przestrzeni pomiędzy biegami schodów oraz poręczy przed zsuwaniem się po nich uczniów;
- złego stanu technicznego nawierzchni schodów, braku utwardzonego placu pod kontenery na odpady stałe, ubytków glazury i terakoty w pomieszczeniach sanitarnych, zapewnienia odpowiednich warunków do przechowywania odzieży wierzchniej i obuwia, prawidłowego przechowywania sprzętu porządkowego oraz środków czystościowych i dezynfekcyjnych.

Warunki sanitarno – techniczne

Na terenie powiatu zdecydowana większość placówek nauczania i wychowania zapewnia odpowiednie warunki higieniczno – sanitarne. We wszystkich placówkach w pomieszczeniach sanitarnych zapewniona jest bieżąca ciepła i zimna woda. Wszystkie podłączone są do wodociągów oraz kanalizacji centralnej lub miejscowej. Jeden zespół placówek oświatowych oraz dwie publiczne szkoły podstawowe nie posiadają sali gimnastycznej (zajęcia WF prowadzone są na korytarzach szkolnych, w salach lekcyjnych i na boiskach szkolnych).

Analiza w zakresie higieny procesów nauczania.

Ze względu na prowadzone w 2021 roku w szkołach nauczanie zdalne, kontrole w zakresie dostosowania mebli edukacyjnych do zasad ergonomii przeprowadzono tylko w 2 placówkach, w 6 oddziałach; nieprawidłowych stanowisk nie stwierdzono, w jednej szkole stwierdzono zły stan techniczny stolików/ławek szkolnych, na usunięcie tych nieprawidłowości została wydana decyzja administracyjna. Oceny dostosowania mebli edukacyjnych do zasad ergonomii dokonano wg Polskiej Normy PN-EN 1729 – 1 i PN-EN 1729 – 2. Dla porównania w 2020 roku, kontrole w w/w zakresie przeprowadzono w 4 placówkach, w 12 oddziałach; nieprawidłowych stanowisk również nie stwierdzono. Meble edukacyjne w placówkach oświatowych na terenie powiatu staszowskiego sukcesywnie są wymieniane na nowe, spełniające wymagania bezpieczeństwa oraz posiadające certyfikaty.

Higieniczną ocenę rozkładu zajęć lekcyjnych prowadzono w zakresie różnicy liczby godzin pomiędzy kolejnymi dniami tygodnia oraz w zakresie prawidłowego rozpoczynania zajęć edukacyjnych. Oceny dokonano w 10 placówkach, w 42 oddziałach. Nieprawidłowości w tym zakresie nie stwierdzono.

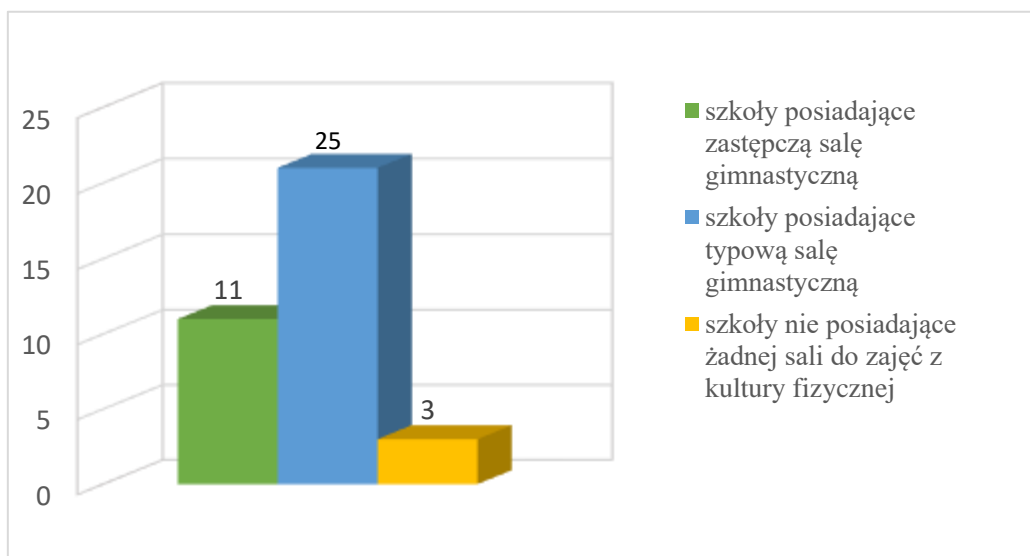
W pracowniach komputerowych kontrole prowadzono w zakresie oceny stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń wraz z ich wyposażeniem. W większości kontrolowanych placówek nie zanotowano znaczących uchybień, monitory ustawione były prawidłowo, w oknach istniała możliwość ochrony przed nadmiernym nasłonecznieniem. Powtarzającą się nieprawidłowością był zły stan sanitarno – techniczny podłóg, ścian i sufitów.

Warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego

Na terenie powiatu 36 szkół posiada sale gimnastyczne z czego 25 typową salę sportową, z zapleczem sanitarnym (natryskami, ustępami, umywalkami i szatnią), a w 11 szkołach funkcjonują sale gimnastyczne zastępcze, powierzchnia i wysokość tych pomieszczeń znacznie ogranicza zakres ćwiczeń fizycznych, gier i zabaw. Trzy szkoły na terenie powiatu nie

posiadają żadnej sali gimnastycznej, zajęcia WF prowadzone są w korytarzach komunikacyjnych lub salach lekcyjnych i na boiskach sportowych. Analiza dostępu do natrysków wykazała, że szkoły które posiadają pełną infrastrukturę do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego z czynnymi natryskami, nie umożliwiają uczniom regularnego korzystania z możliwości umycia się po zajęciach sportowych, spowodowane jest to faktem umieszczania zajęć w planie lekcyjnym pomiędzy innymi przedmiotami, a także tym, że przerwy międzylekcyjne 10 minutowe są niewystarczająca na skorzystanie z pryszniców.

Od lat sytuacja w zakresie dostępności uczniów do pełnowymiarowych sal sportowych w szkołach nie ulega zmianie, organy prowadzące placówki oświatowe nie podejmują działań zmierzających do ich poprawy. Coraz częściej też w wyniku dużej eksploatacji stwierdza się zły stan nawierzchni boisk sportowych, zwłaszcza trawiastych, w niektórych szkołach pogorszył się też stan sanitarno-techniczny pomieszczeń bloków sportowych – ściany, sufity, podłogi wymagają bieżących remontów, na w/w nieprawidłowości zostały wydane decyzje administracyjne.

- Ryc. 1 Infrastruktura do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w szkołach

Opieka medyczna w szkołach.

W powiecie funkcjonuje 18 szkół posiadających gabinety profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej, tylko jedna szkoła podstawowa posiada prawidłowo wyposażony gabinet stomatologiczny. Liczba gabinetów jest nadal niewystarczająca, konieczna jest poprawa w tym zakresie. Szkoły które, nie posiadają typowych gabinetów profilaktyki zdrowotnej, opiekę medyczną nad uczniami zapewniają w wymaganym zakresie na terenie swoich placówek ale w pomieszczeniach zastępczych (np. salach edukacyjnych), lub poza szkołą, w podmiotach leczniczych - na podstawie deklaracji wyboru lekarza podstawowej opieki zdrowotnej.

Podczas kontroli informowano dyrektorów, że przy rozwiązywaniu problemu wszawicy mogą korzystać ze stanowiska Departamentu Matki i Dziecka w Ministerstwie Zdrowia oraz stanowiska Głównego Inspektora Sanitarnego dotyczącego profilaktyki i zwalczania wszawicy.

Wypoczynek dzieci i młodzieży

W 2021 roku na terenie powiatu staszowskiego zorganizowano ogółem 16 turnusów wypoczynku letniego, wypoczynku zimowego nie organizowano. Z wypoczynku skorzystało ogółem 346 dzieci i młodzieży szkolnej. Wszystkie placówki były zarejestrowane w elektronicznej bazie i zgłoszone do kuratora oświaty. Podczas kontroli sanitarnych

przeprowadzonych w trakcie trwania turnusów nie stwierdzono zaniedbań w zakresie bezpieczeństwa dzieci oraz porządku i czystości, nie zanotowano poważnych urazów i wypadków u uczestników. Na turnusach zapewniona była opieka medyczna, wszystkie placówki prowadziły pełne dożywianie.

Dla porównania w 2020 zorganizowano ogółem 16 turnusów, 14 wypoczynku letniego, 2 turnusy zimowego, ogółem z wypoczynku skorzystało 919 dzieci i młodzieży szkolnej.

Działalność prowadzona w zakresie dożywiania

Dożywianie w szkołach prowadzone jest w formie obiadów jedno lub dwudaniowych. Z tych form skorzystało ogółem 2594 uczniów, z posiłków dofinansowanych 973 uczniów.

Tabela 2. Prowadzenie dożywiania w roku 2021

Rodzaje placówek	Liczba placówek skontrolowanych	Liczba placówek skontrolowanych, w których stwierdzono:								Liczba dzieci i młodzieży korzystających z posiłków dofinansowywanych
		Wydawanie ciepłych posiłków				Organizowanie śniadań szkolnych		Podawanie napoju		
		liczba placówek wydających		liczba korzystających dzieci i młodzieży		liczba placówek	liczba korzystających	liczba placówek	liczba korzystających	
		ogółem	w tym wyłącznie posiłki jednodaniowe	z pełnych obiadów	z posiłków z jednodaniowych					
Szkoły podstawowe	18	18	10	643	762	0	0	0	0	487
Liceum Ogólnokształcące	2	1	0	85	0	0	0	0	0	23
Zespoły szkół	12	11	5	549	555	0	0	0	0	463
Razem	32	30	15	1277	1317	0	0	0	0	973

Ciepły posiłek w szkole stanowi niezbędny element racjonalnego żywienia, warunkujący prawidłowy rozwój dziecka, jego dobre samopoczucie i zdolność do pracy. Ze względu na długi okres pobytu w szkole, często wydłużony o czas dojazdu, spożywanie posiłków staje się koniecznością, dlatego też istotne jest kontynuowanie działań zmierzających do zapewnienia w szkołach przynajmniej jednego ciepłego posiłku jak największej liczbie uczniów.

Prace problemowe

W 2021 r. w Sekcji Higiena Dzieci i Młodzieży wykonano następujące prace problemowe:

- do placówek przesłano wytyczne GIS dotyczące postępowania w przypadku podejrzenia u ucznia lub pracownika zachorowania wywołanego wirusem SARS-CoV-2.

- zgodnie z zaleceniami GIS opracowano i przesłano zalecenia dotyczące zapewnienia odpowiednich warunków do utrzymania prawidłowej higieny pomieszczeń i otoczenia po wprowadzeniu stanu epidemii,
- przekazano organizatorom wypoczynku wytyczne GIS dotyczące organizowania turnusów w czasie epidemii,
- przeprowadzono i opracowano ocenę z dwu etapowej akcji „ocena przygotowania szkół do rozpoczęcia nowego 2021/2022 roku szkolnego, skontrolowano w tym zakresie 18 szkół. Na podstawie przeprowadzonych kontroli stwierdzono, że szkoły na terenie powiatu są prawidłowo przygotowane. Pomieszczenia szkolne: sale lekcyjne, korytarze komunikacyjne, bloki sportowe, sanitariaty nie stanowią zagrożenia dla przebywających w nich osób. Przed powrotem uczniów do szkół dyrektorzy opracowali wewnętrzne regulaminy i procedury z uwzględnieniem specyfiki danej placówki, w celu zminimalizowania ryzyka szerzenia się zakażeń wirusowych pomiędzy grupami uczniów. We wszystkich placówkach zapewniono pomieszczenia służące do ewentualnej izolacji osób przebywających na terenie szkoły z objawami wskazującymi na wystąpienie choroby, w tym w szczególności choroby zakaźnej.
- opracowano i przesłano zasady wzmożonego przestrzegania higieny, zachowania dystansu społecznego, stosowania środków ochrony osobistej (ochrona ust, nosa, rękawiczki, dezynfekcja), prawidłowego spędzania wolnego czasu podczas przerw międzylekcyjnych, zagęszczenia uczniów w klasach edukacyjnych, zmianowego wydawania posiłków, regularnego wietrzenia wszystkich pomieszczeń, w pomieszczeniach sanitarnych zapewnienia odpowiedniej ilości środków higieny osobistej, utrzymania odpowiedniego porządku i czystości na boiskach sportowych, placach zabaw, placach rekreacyjnych.
- przesłano wytyczne dotyczące zapewnienia właściwego natężenia oświetlenia sztucznego w salach edukacyjnych, w szczególności na ławkach, tablicach szkolnych, na stanowiskach komputerowych w kontekście zapewnienia odpowiednich warunków higieny procesów nauczania.

Stan sanitarno – techniczny placówek oświatowo – wychowawczych na terenie powiatu staszowskiego jest dobry pomimo wciąż dużych potrzeb remontowych. Nadal funkcjonują placówki zlokalizowane w obiektach nie w pełni spełniających warunki do ich prawidłowego funkcjonowania. Niewystarczający jest dostęp uczniów do profilaktycznej opieki zdrowotnej. Niedostateczna liczba szkół posiada pełnowymiarowe sale sportowe, z zapleczem sanitarnym.

W związku z trwającym stanem epidemii, mając na uwadze bezpieczeństwo zdrowotne dzieci i młodzieży szkolnej w placówkach oświatowo-wychowawczych stosowane są zasady wzmożonego przestrzegania higieny, bezpieczeństwa uwzględniającego stan zagrożenia epidemicznego. Bezwzględnie stosowane jest częste mycie rąk, dezynfekcja, regularne wietrzenie pomieszczeń, przeprowadzanie dodatkowej dezynfekcji powierzchni dotykowych tj.: drzwi, klamek, blatów, zastosowano nową organizację pracy ucznia, która umożliwia zachowanie dystansu społecznego między osobami, szczególnie w przestrzeniach wspólnych.

W szkołach w trakcie prowadzonych zajęć edukacyjnych (w tym także zajęć online), promowane były prawidłowe zasady higieny na stanowisku pracy ucznia z zachowaniem zdrowego stylu życia, odpowiedniej postawy, aktywności fizycznej po zakończonych zajęciach w tym również zajęciach online.

IX. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

Przedmiotem działalności nadzoru zapobiegawczego w 2021 roku było w szczególności:

1.1. STRATEGICZNA OCENA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Wydano 7 opinii z zakresu strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

- Jedno uzgodnienie dotyczyło zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla zmiany Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego (Gmina Oleśnica) wydawane w trybie art. 53, art. 58 ust. 1 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. z 2021 r. – poz. 2373 z późn. zm.)
- Jedno uzgodnienie dotyczyło zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego (Gmina Osiek) wydawane w trybie art. 53, art. 58 ust. 1 cytowanej wyżej ustawy
- Cztery uzgodnienia dotyczyły zaopiniowania dokumentu projektu zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego (Gmina Staszów x2, Gmina Rytwiany, Gmina Oleśnica) wraz z prognozą oddziaływania na środowisko wydawane w trybie art. 54 ust. 1, art. 58 ust. 1 pkt 3 cytowanej wyżej ustawy
- Jedno uzgodnienie dotyczyło zaopiniowania dokumentu projektu zmiany Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego (Gmina Oleśnica) wraz z prognozą oddziaływania na środowisko wydawane w trybie art. 54 ust. 1, art. 58 ust. 1 pkt 3 cytowanej wyżej ustawy.

1.2. OCENA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Wydano 45 opinii, co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, we wszystkich przypadkach nie stwierdzono konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko.

Wydano 5 stanowisk na etapie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

1.3. DOKUMENTACJE PROJEKTOWE (PROJEKTY BUDOWLANE)

Dokonano 14 uzgodnień Projektów Budowlanych. Uzgodnienia dokumentacji projektowej wydawano w formie opinii sanitarnej, projekty budowlane swoim zakresem obejmowały realizację inwestycji liniowych takich jak: fragmenty sieci wodociągowej, fragmenty sieci kanalizacyjnej oraz obiektów kubaturowych: budynku spawalni, budynku produkcyjnego, punktu aptecznego.

1.4. ODBIORY OBIEKTÓW. UCZESTNICZENIE W DOPUSZCZENIU DO UŻYTKOWANIA OBIEKTÓW BUDOWLANYCH

Przeprowadzono 14 kontroli w trybie art. 56 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (tj. poz. 2351 z 2021 r. z późn. zm.) i wydano 14 stanowisk w formie opinii nie zgłaszających sprzeciwu w dopuszczeniu do użytkowania obiektów. Kontrole dotyczyły takich obiektów jak: żłobek, budynki handlowe, wytwórnia mas bitumicznych, budynek wielorodzinny, szkoła podstawowa, świetlica, stacja paliw, budynek usługowy.

1.5. ZGODA NA ODSTĘPSTWA OD PRZEPISÓW TECHNICZNO - BUDOWLANYCH I BHP

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Staszowie w roku 2021 nie wydawał decyzji w powyższym zakresie.

1.6. INNE OPINIE SANITARNE (KONCEPCJE PROJEKTOWE, MOŻLIWOŚĆ ZMIANY SPOSOBU UŻYTKOWANIA OBIEKTÓW, ITP.)

Przeprowadzono 8 odbiorów w trybie art. 3 pkt 3 ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2021 r. poz. 195), po których wydano 8 pozytywnych stanowisk w formie opinii sanitarnej. Odbiory dotyczyły: budynków służących do przechowywania owoców i warzyw (chłodnie przy gospodarstwach rolnych), żłobka, działu farmacji ZOL-u.

1.7. DECYZJE O SPEŁNIENIU WYMAGAŃ DLA PODMIOTÓW LECZNICZYCH.

W 2021 r. nie wydawano decyzji o stwierdzeniu spełnienia wymagań na podstawie art. 100 ust. 5 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (tj. poz. 711 z 2021 r. z późn. zm.)

2. WSPÓŁPRACA Z INNYMI ORGANAMI

- Urzędami Miast i Gmin, związana z planowaniem przestrzennym (wydawanie opinii w sprawie ustalenia obowiązku sporządzania raportu o oddziaływaniu na środowisko i jego zakresie, uzgadnianie wniosków o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach),
- Powiatowym Inspektorem Nadzoru Budowlanego w Staszowie (przekazywanie informacji o zajęciu stanowiska w sprawie zgodności wykonania obiektu budowlanego z projektem, zgodnie z art. 56 Prawa Budowlanego),
- Starostwem Powiatowym w Staszowie (uczestniczenie w posiedzeniach Zespołu Uzgadniania Dokumentacji Projektowej).

3. WNIOSKI I UWAGI KOŃCOWE.

Działalność zapobiegawczego nadzoru sanitarnego dotyczyła kontroli pod kątem zapewnienia właściwego stanu sanitarnego w nowo realizowanych obiektach, takich jak obiekty żywnościowo-żywnościowe, obiekty oświaty, obiekty usługowe, obiekty służby zdrowia i zakłady pracy. Mając na uwadze ochronę zdrowia publicznego, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Staszowie w ramach prowadzonych postępowań i uzgodnień w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego zwracał szczególną uwagę na następujące zagadnienia:

- ochronę ludzi przed nadmiernym oddziaływaniem czynników środowiska pracy (hałas, zanieczyszczenie powietrza, właściwa wentylacja) poprzez egzekwowanie rozwiązań technicznych i odpowiednich materiałów budowlanych służących spełnieniu najwyższych dopuszczalnych stężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy,
- właściwą gospodarkę wodno-ściekową (zaopatrzenie ludności w wodę do picia),
- w uzgodnieniach środowiskowych zwracano uwagę na ochronę życia i zdrowia ludzi zamieszkujących w pobliżu planowanych inwestycji.

W ramach profilaktyki inwestycyjnej podejmowano działania w zakresie uzgadniania dokumentacji projektowych, zapewniając właściwe warunki sanitarno-zdrowotne w miejscach pobytu ludzi, a także odpowiednie warunki pracy osobom zatrudnionym w zakładach pracy.

X. PROMOCJA ZDROWIA I OŚWIATA ZDROWOTNA

Kierunki działania Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej realizowane przez Powiatową Stację Sanitarno – Epidemiologiczną w Staszowie w roku 2021, wynikały z:

- wytycznych Głównego Inspektoratu Sanitarnego
- wytycznych Wojewódzkiej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Kielcach,
- założeń Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016 – 2022,
- Harmonogramu Realizacji Krajowego Programu Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczenia AIDS na lata 2017 – 2021,
- sytuacji epidemiologicznej kraju i powiatu oraz posiadanych informacji o potrzebach lokalnych w tym zakresie.

Wszystkie prowadzone działania związane z promocją zdrowia i oświatą zdrowotną realizowane były poprzez kształtowanie odpowiednich postaw i zachowań prozdrowotnych wśród społeczeństwa oraz inicjowanie, organizowanie, prowadzenie, koordynowanie i nadzorowanie interwencji programowych i nieprogramowych. Działania programowe były skierowane przede wszystkim do dzieci, młodzieży, rodziców, natomiast interwencje nieprogramowe do ogółu społeczeństwa.

W realizacji zadań współpracowano z następującymi organizacjami i instytucjami:

- Szkołami podstawowymi i ponadpodstawowymi
- Przedszkolami
- Podmiotami leczniczymi
- Starostwem Powiatowym w Staszowie
- Urzędami Miast i Gmin
- Centrum Kultury w Łubnicach i Rytwianach
- Publicznymi Bibliotekami w Staszowie i Rytwianach
- Komendą Powiatową Policji w Staszowie
- Świetlicami Placówki Wsparcia Dziennego w Staszowie
- Świetlicą Socjoterapeutyczną przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Osieku
- Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Osieku
- Lokalnymi mediami: „Powiat Staszowski”, „Nowiny Łubnickiej Gminy”; „Kosynier”

Powyższa współpraca dotyczyła kontynuacji oraz wdrażania w placówkach nauczania i wychowania programów edukacyjnych o zasięgu ogólnopolskim i wojewódzkim, wspierania realizatorów tychże programów i prowadzenia profilaktycznych działań oświatowo-zdrowotnych w tym związanych z aktualną sytuacją epidemiologiczną, w 2021r działania te w większości dotyczyły profilaktyki COVID-19.

W roku 2021 koordynowano realizację następujących programów edukacji zdrowotnej:

Program „Trzymaj Formę”

Program „Trzymaj Formę” współorganizowany jest przez Główny Inspektorat Sanitarny i Stowarzyszenie „Polska Federacja Producentów Żywności” w ramach strategii WHO dotyczącej diety i aktywności fizycznej. Działania podejmowane w ramach programu miały służyć promocji aktywności fizycznej i uczyć prawidłowego i zbilansowanego sposobu odżywiania się dzieci i młodzieży, ze szczególnym uwzględnieniem odpowiedzialności indywidualnej za zdrowie i zasady wolnego wyboru. W roku szkolnym 2020/2021 program zrealizowało 12 placówek szkolnych. W programie udział wzięło 1798 osób. W porównaniu z rokiem ubiegłym zasięg programu znacznie się zmniejszył.

Program edukacyjny dla przedszkoli „Czyste powietrze wokół nas”

Skierowany jest do dzieci 6-letnich. Stanowi on pierwszy etap nabywania wiedzy na temat szkodliwości dymu tytoniowego. Uczy sposobów radzenia sobie w sytuacjach, w których dziecko narażone jest na przebywanie w środowisku osób palących. Celem programu jest:

- wzrost kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy,
- zwiększenie umiejętności dzieci w zakresie radzenia sobie w sytuacjach gdy przebywają w towarzystwie osób palących.

Program umożliwia wykształcenie umiejętności rozpoznawania różnych źródeł dymów, zwiększa wiedzę na temat skutków palenia papierosów

W roku szkolnym 2020/2021 program realizowało 25 placówek przedszkolnych i oddziałów „0” w szkołach. Ogółem w programie uczestniczyło 697 przedszkolaków i 94 rodziców. W porównaniu z rokiem poprzednim wzrosła liczba uczestników programu.

Program „Nie pal przy mnie, proszę”

Przeznaczony jest dla uczniów klas I-III szkół podstawowych. Stanowi on drugie ogniwo w cyklu programów antynikotynowych dla dzieci i młodzieży. Program zawiera uporządkowane wiadomości dotyczące zdrowia, dostosowane do poziomu rozumienia dzieci.

Realizowany jest za pomocą metod aktywizujących. Ma charakter profilaktyczny, ale przede wszystkim jego celem jest wykształcenie u dzieci świadomej umiejętności radzenia sobie w sytuacjach, w których inne osoby palą przy nich papierosy. Program w roku szkolnym 2020/2021 w powiecie staszowskim był realizowany w 20 szkołach podstawowych. Działaniami objęto 1289 osób. W porównaniu z rokiem poprzednim poziom realizacji programu pozostał na takim samym poziomie.

Program edukacyjny „Bieg po zdrowie”

W roku szkolnym 2020/2021 koordynowano realizację programu antytytoniowej edukacji zdrowotnej „Bieg po zdrowie”, kierowanego do IV klas szkół podstawowych, a więc dzieci w wieku 9-10 lat. Głównym celem programu jest opóźnienie lub zapobieganie inicjacji tytoniowej wśród dzieci i młodzieży oraz pokazanie atrakcyjności życia w środowisku wolnym od dymu tytoniowego. Istotnym celem realizowanej edukacji prozdrowotnej jest zwiększanie wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów. Program jest pozytywnie odbierany przez nauczycieli uczniów i ich rodziców. W związku z tym, że program wymaga 12 tygodniowej realizacji, w okresie epidemii z powodu zajęć prowadzonych w systemie zdalnym program był modyfikowany i dostosowywany do możliwości czasowych. „Bieg po zdrowie” realizowało 18 placówek w 29 klasach. Program dotarł do 1073 osób, co w porównaniu z rokiem poprzednim daje znacznie większy zasięg.

Program „Znajdź właściwe rozwiązanie”

Program adresowany jest do uczniów starszych klas szkół podstawowych. Główne cele programu to:

- zapobieganie paleniu tytoniu wśród uczniów starszych klas szkoły podstawowej,
- zwiększenie wiedzy w zakresie szkodliwości dymu tytoniowego,
- kształtowanie umiejętności dbania o zdrowie własne i swoich bliskich,
- uczenie zachowań asertywnych i uczenie mówienia nie w sytuacjach nacisku grupowego.

W roku szkolnym 2020/2021 program realizowano w 12 szkołach podstawowych obejmując swym zasięgiem 1442 osoby. W porównaniu z rokiem ubiegłym zmniejszyła się ilość placówek realizujących program, a co za tym idzie zasięg programu.

Program „Skąd się biorą produkty ekologiczne”

W roku szkolnym 2020/2021 PPIS w Staszowie koordynował realizację II edycji ogólnopolskiego programu edukacji ekologicznej „Skąd się biorą produkty ekologiczne”. Program opracowany wspólnie przez Główny Inspektorat Sanitarny i Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, jest przeznaczony dla przedszkoli – dzieci 5 i 6 letnich. Działania programowe skierowane są także do rodziców i opiekunów dzieci, gdyż zwiększa to skuteczność programów profilaktycznych. Celem głównym programu jest zwiększanie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat.

Główne założenie programu:

- zrozumienie czym jest rolnictwo i produkty ekologiczne,
- kształtowanie umiejętności wyboru produktów ekologicznych,
- propagowanie zdrowego stylu życia,
- zwiększanie wiedzy i świadomości przedszkolaków o nawykach higieniczno-zdrowotnych.

Zajęcia w programie „Skąd się biorą produkty ekologiczne” realizowane są poprzez wykorzystanie dedykowanej dzieciom publikacji i filmu animowanego jak również scenariuszy zajęć dla nauczycieli i lekcji pokazowej. W powiecie staszowskim program zrealizowało 19 placówek przedszkolnych i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych. W programie uczestniczyło 602 dzieci i 326 rodziców i opiekunów, co w porównaniu z pilotażową edycją daje znacznie zwiększony zasięg.

Program „ARS, czyli jak dbać o miłość?”

Program edukacyjny „ARS, czyli jak dbać o miłość?” dotyczy profilaktyki używania substancji psychoaktywnych, adresowany jest do młodzieży ze szkół ponadpodstawowych. Głównym celem programu jest ograniczenie używania substancji psychoaktywnych przez młodzież (alkoholu, tytoniu, narkotyków i dopalaczy), także w kontekście przyszłych ról rodzicielskich. Podczas realizacji programu młodzieży zaprezentowane zostały narzędzia do pogłębiania wiedzy i zdobycia umiejętności, które ochronią ich w szczególnym okresie życia jakim jest wczesna dorosłość.

VIII edycję programu “ARS, czyli jak dbać o miłość?” w roku szkolnym 2020/2021 realizowało 3 szkoły ponadpodstawowe. Program dotarł do 494 odbiorców. Realizacja programu była podobna do poziomu z roku ubiegłego.

Programy „Podstępne WZW”

Program skierowany dla uczniów szkół ponadpodstawowych jest odpowiedzią na pojawiające się wciąż nowe przypadki zakażeń HAV, HBV i HCV. Celem głównym programu jest upowszechnienie wśród młodzieży szkół ponadpodstawowych wiedzy na temat wirusowego zapalenia wątroby typu A, B i C. Cele szczegółowe programu:

- przekazanie wiedzy na temat ryzyka zakażenia HAV, HBV i HCV
- uświadomienie zagrożeń i zasad profilaktyki w tym zakresie
- pobudzenie do refleksji nad odpowiedzialnością w zakresie własnych zachowań zdrowotnych
- kształtowanie postawy tolerancji i zrozumienia wobec osób zakażonych.

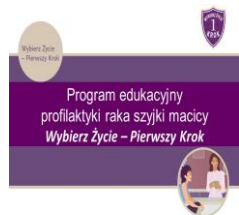
PPIS w Staszowie koordynował realizację programu w roku szkolnym 2020/2021 w 3 szkołach powiatu staszowskiego. Program swoim zasięgiem objął 425 odbiorców. W porównaniu z rokiem poprzednim zasięg programu podwoił się.

Znamie! Znam je? – czyli co musisz wiedzieć o czerniaku skóry

Głównym celem programu „Znamie! Znam je?” jest upowszechnienie wśród młodzieży wiedzy z zakresu profilaktyki czerniaka – jednego z najbardziej agresywnych nowotworów skóry oraz zachęcanie do regularnych badań i przestrzeganie podstawowych zasad ochrony przed czerniakiem. W roku szkolnym 2020/2021 koordynowano i monitorowano realizację tego programu w 6 szkołach ponadpodstawowych. Program realizowało 1266 uczniów. Zasięg programu znacznie się zwiększył w stosunku do roku poprzedniego.

Program „Wybierz Życie - Pierwszy Krok”

W szkołach ponadpodstawowych powiatu staszowskiego koordynowano realizację programu edukacji zdrowotnej „Wybierz Życie - Pierwszy Krok” dotyczącego profilaktyki zakażeń HPV i raka szyjki macicy. Celem głównym programu jest zmniejszenie występowania i umieralności na raka szyjki macicy. Cel jest realizowany poprzez:

- podniesienie poziomu wiedzy na temat zagrożeń związanych z zakażeniami wirusem HPV i profilaktyki raka szyjki macicy wśród młodzieży oraz ich rodziców i opiekunów
- kształtowanie świadomości zdrowotnej młodzieży w zakresie roli profilaktyki wtórnej i pierwotnej raka szyjki macicy
- motywowanie młodzieży do podjęcia roli liderów edukacji zdrowotnej w ich środowisku oraz wpływanie na zachowania zdrowotne rodziców i opiekunów, a zwłaszcza wzrost zainteresowania badaniami profilaktycznymi (np. badaniami cytologicznymi).

Program realizowało 2 szkoły obejmując zasięgiem 335 uczniów oraz 60 rodziców. Zasięg programu w roku 2020/2021 zwiększył się.

Krajowy Program Zwalczenia AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV

W Krajowym Programie Zwalczenia AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV opracowanym na lata 2017 – 2021 zawarte są strategie państwa w zakresie walki z HIV/AIDS. Główne cele w/w programu to:

- wzrost poziomu wiedzy o HIV/AIDS u ogółu społeczeństwa,
- zmiana postaw, ze szczególnym uwzględnieniem odpowiedzialności za własne zdrowie i życie,
- zmniejszenie poziomu zachowań ryzykownych,
- informowanie o punktach wykonujących test w kierunku HIV.

Działania podejmowane w ramach programu adresowane były głównie do młodzieży szkolnej, ale również do ogółu społeczeństwa powiatu staszowskiego. W porównaniu z rokiem ubiegłym liczba osób objętych dzianiami zwiększyła się i wyniosła 903 osoby.

W roku 2021 prowadzono działania w zakresie interwencji nieprogramowych

Światowy Dzień bez Tytoniu 31.05.2021 r. pod hasłem: „Zaangażuj się w rzucenie palenia”

Celem kampanii było zwrócenie uwagi na to, że zarówno osoby palące papierosy, jak i wapujące (używające papierosów elektronicznych i innych nowatorskich wyrobów tytoniowych - typu „jool”, „vype”, „iqos”), znacznie ciężiej przechodzą infekcję koronawirusem. Niektóre badania wskazują na wyższe ryzyko infekcji SARS-CoV-2 u osób palących, ale wszystkie dowodzą cięższego przebiegu COVID-19 i większej częstości zgonów z tego powodu u osób palących. W opinii ekspertów pandemia COVID-19 to doskonały moment na rzucenie palenia. W ramach akcji opracowano i przesłano do placówek oświatowych na terenie powiatu staszowskiego prezentację multimedialną zawierającą podstawowe informacje na temat szkodliwości palenia i wapowania, celem wykorzystania jej w antytytoniowych działaniach profilaktycznych w swoich placówkach. Na stronie internetowej PSSE zamieszczono artykuł opracowany na podstawie informacji pozyskanych ze strony WHO promujący profilaktykę chorób odtytoniowych. Działaniami objęto 746 osób.

Światowy Dzień Rzucania Palenia 18.11.2021 r.

Światowy Dzień Rzucania Palenia przypada corocznie w trzeci czwartek listopada. Celem kampanii jest zwrócenie uwagi na kwestię zagrożeń zdrowotnych związanych z używaniem wyrobów tytoniowych oraz motywowanie palaczy do zerwania z nałogiem. W ramach akcji pracownik Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej wspólnie z pedagogami szkolnymi z Zespołu Placówek Oświatowych Nr 1 w Staszowie, z Zespołu Szkół w Osieku i z Liceum Ogólnokształcącego w Staszowie zorganizował akcje i spotkania edukacyjne skierowane do uczniów. Poruszano zagadnienia zdrowotnych skutków palenia tytoniu odpowiadającego za wiele chorób, w tym śmiertelnych takich jak: nowotwory (płuc, górnych dróg oddechowych, przełyku, jamy ustnej, krwi, nerek, pęcherza moczowego); choroby układu oddechowego (Przewlekłą Obturacyjną Chorobę Płuc – POCHP, zapalenia płuc); choroby układu krążenia (niedokrwienną chorobę serca, chorobę

naczyniowo-mózgową, tętniak aorty, zwyrodnienie mięśnia sercowego, miażdżycę tętnic). Działaniami objęto 460 osób.

Profilaktyka uzależnień od środków psychoaktywnych

Celem działań prowadzonych w ramach profilaktyki uzależnień było dostarczenie wiedzy z zakresu szkodliwego wpływu środków psychoaktywnych zawartych w narkotykach, dopalaczach oraz alkoholu na zdrowie i życie ludzi. Adresatami działań byli uczniowie wszystkich typów szkół, nauczyciele, pedagodzy, rodzice i opiekunowie oraz lokalna społeczność.

W ciągu roku 2021 przeprowadzono 3 spotkania edukacyjne na temat negatywnych skutków zdrowotnych, psychologicznych i społecznych spowodowanych zażyciem środków psychoaktywnych. Prowadzono dystrybucję materiałów oświatowo-zdrowotnych zawierających informacje o szkodliwości zażywania substancji psychoaktywnych. We współpracy z Zespołem Szkół w Osieku i Gminną Komisją ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Osieku zorganizowano online V edycję Gminnego konkursu „Uzależnienia i Nałogi” w którym udział wzięli uczniowie klas I-VIII szkół podstawowych z gminy Osiek. Na stronach PSSE Staszów zamieszczono informacje i ostrzeżenia związane ze szkodliwością zażywania substancji psychoaktywnych. W roku 2021 działania z zakresu profilaktyki uzależnień dotarły do 599 osób.

Akcja letnia- zdrowe i bezpieczne wakacje 2021

Celem akcji było dostarczenie wiedzy na temat unikania ryzykownych zachowań podczas wypoczynku letniego oraz zapobieganie chorobom, w tym zakaźnym. Powyższe treści adresowane były do dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych przebywających podczas wypoczynku letniego na terenie powiatu staszowskiego. Działania w ramach akcji poprzedzone były naradami organizacyjnymi i dotyczyły organizacji spotkań i ich tematów. Przeprowadzono 11 prelekcji i 3 pogadanki. Poruszane tematyki: „Zdrowe bezpieczne wakacje – uzależnienia od tytoniu”, „Szkodliwe napoje”, „Profilaktyka Covid-19, DDM pokaz prawidłowej techniki mycia rąk”, Akcja SzczepimySię”, „Zakażenia przenoszone drogą płciową HIV/AIDS, HPV”. W ramach spotkań przy pomocy algogogli prowadzono pokazy zaburzenia funkcjonowania zmysłów po zażyciu alkoholu. W 17 placówkach pozostawiono do wykorzystania materiały oświatowo zdrowotne - ulotki, plakaty, informacje o tematyce antynikotynowej, antydopalaczowej oraz broszury „Wakacje zdrowe i bezpieczne”. Na stronach internetowych PSSE oraz portalach internetowych miast i gmin oraz w lokalnej prasie – „Kosynier” zamieszczono informacje jak reagować na zagrożenia związane z wypoczynkiem letnim. Oddziaływaniem objęto 2235 osób.

Promocja szczepień ochronnych

Działalność PPIS w Staszowie związana z promowaniem szczepień ochronnych w roku 2021 głównie dotyczyła akcji „SzczepimySię”, której celem było przyjęcie przez dużą część populacji szczepionki przeciwko COVID -19 i położenie kresu pandemii w Polsce i na świecie. W ramach akcji prowadzone były różnego rodzaju działania oświatowo-zdrowotne skierowane do społeczeństwa w różnym wieku i do różnych grup zawodowych. PPIS w Staszowie w lokalnej prasie, na portalach internetowych

propagował i zamieszczał informacje o szczepieniach pozyskane z aktualnych i wiarygodnych źródeł wiedzy. Prowadzono dystrybucję plakatów i ulotek do różnych miejsc: placówek wypoczynku letniego, Publicznej Biblioteki w Rytwianach i Publicznej Biblioteki Miasta i Gminy w Staszowie wraz z jej filiami, Centrum Kultury w Łubnicach i Rytwianach, Świetlicach „Jutrzenka” należących do Placówki Wsparcia Dziennego w Staszowie, świetlicy Socjoterapeutycznej w Osieku i placówek szkolnych. Przeprowadzono 16 spotkań edukacyjnych, w trakcie których poruszano tematykę szczepień, troski o siebie i innych. Działaniami objęto 3281 osób.

Działania związane z aktualną sytuacją epidemiologiczną

Kolejny rok działania oświatowo-zdrowotne związane z aktualną sytuacją epidemiologiczną ukierunkowane były na profilaktykę COVID-19, prowadzoną wśród ogółu społeczeństwa. W tym celu PPIS w Staszowie zwracał się z prośbami o zamieszczanie informacji na portalach internetowych miast i gmin, na stronach placówek oświatowych, w lokalnej prasie. Do społeczności lokalnej trafiły następujące informacje: „Nowe odmiany SARS-CoV-2. Co warto o nich wiedzieć i o skuteczności szczepionek”; „Witamina D a COVID-19”; „Poziom Szczepień na COVID-19 w gminach”; „Apel PPIS – szczepimy się”. Przy współpracy z Dyrekcją i Pedagogiem szkolnym Liceum Ogólnokształcącego w Staszowie zorganizowano spotkanie edukacyjne dla 95 uczniów na temat „Jak dbać o zdrowie swoje i innych w okresie COVID-19”. Ponadto Pracownik Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej systematycznie prowadził działania informacyjno-edukacyjne ukierunkowujące społeczność na odpowiednie zachowanie, postępowanie i przestrzeganie nakładanych obostrzeń i zaleceń w celu uniknięcia zakażeń koronawirusem. Informacje udzielane były podczas rozmów telefonicznych, w trakcie przeprowadzania wywiadów epidemiologicznych, dyżurów telefonicznych, kontroli akcyjnych prowadzonych w różnych obiektach na terenie powiatu oraz w czasie działań związanych z umieszczaniem osób w kwarantannie.

PODSUMOWANIE

W 2021 roku działania Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Staszowie wynikały przede wszystkim z ogłoszonego w kraju stanu epidemii w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2. Jednocześnie w miarę możliwości kadrowych prowadzone były działania nadzоровe określone ustawą z dnia 14 marca 1985 roku o Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Wykonywanie tych zadań polegało na sprawowaniu zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego, działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej oraz oświatowo-zdrowotnej. W/w zadania realizowane były w działalności bieżącej oraz w skali długofalowej. W 2021 roku w dalszym ciągu rozwijano współpracę z instytucjami i jednostkami organizacyjnymi o pokrewnym zakresie zadaniowym.

W roku sprawozdawczym na terenie działania Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Staszowie, tak jak i na terenie całego kraju prowadzono intensywne działania przeciwepidemiczne związane z epidemią COVID-19. Równoległe do tych działań systematycznie monitorowano sytuację epidemiologiczną powiatu staszowskiego w zakresie pozostałych jednostek chorobowych podlegających nadzorowi, przeprowadzane były analizy wewnętrzne chorób zakaźnych występujących na terenie naszego powiatu i podejmowane działania zmierzające do poprawy sytuacji epidemiologicznej w tym zakresie.

Analizując stan sanitarno-higieniczny obiektów żywnościowo- żywieniowych na terenie powiatu staszowskiego w roku 2021 należy stwierdzić, iż utrzymuje się on na poziomie lat ubiegłych. Wszystkie zakłady posiadają opracowane i wdrożone procedury oparte na zasadach systemu HACCP. W 2021 r. nie zmienił się poziom wdrożenia i dokumentowania GHP i GMP w zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego i otwartego oraz obiektach obrotu żywnością – jest w pełni wdrożony. Zakłady produkcyjne posiadają również w 100% prawidłową dokumentację GHP i GMP. Weryfikacji wymagała jedynie częściowo dokumentacja w zakładach żywienia zbiorowego i zakładach produkcyjnych w zakresie przekazywania informacji konsumentom na temat składników alergicznych produkowanych posiłków.

Analizując stan sanitarno – higieniczny powiatu w roku 2021 w zakresie higieny środowiska należy stwierdzić, że utrzymuje się on na zadowalającym poziomie. W minionym roku wystąpiły problemy z jakością wody w kilku wodociągach. Sytuacja ta powinna być sygnałem dla zarządców ujęć wody i sieci wodociągowych funkcjonujących na terenie powiatu do podjęcia wzmożonych działań mających na celu zabezpieczenie i prawidłową eksploatację zarówno ujęć jak i sieci wodociągowej. Na koniec roku sprawozdawczego w wodociągu Staszów stwierdzono warunkową przydatność wody do spożycia, w pozostałych wodociągach woda jest odpowiedniej jakości. Stan sanitarny skontrolowanych obiektów użyteczności publicznej również jest zadowalający.

Oceniając warunki pracy, należy stwierdzić, iż pracodawcy w miarę możliwości poprawiali warunki pracy. Ponadto, w przypadkach gdzie zmniejszenie do granic NDS i NDN działania czynników szkodliwych było niemożliwe ze względów technologicznych, wprowadzano rozwiązania organizacyjne, mające na celu zmniejszenie narażenia zawodowego poprzez stosowanie indywidualnych ochron, rotacji pracowników oraz izolowanie stanowisk pracy. Reasumując, odnotowuje się dalszą poprawę warunków pracy jak również zwiększającą się świadomość i wiedzę pracodawców m.in. o zagrożeniach związanych z narażeniem pracowników na działanie substancji i mieszanin stwarzających zagrożenie, szkodliwych czynników rakotwórczych, mutagennych oraz znajomości obowiązujących przepisów prawnych w tym zakresie.

W 2021 roku nie odnotowano żadnego przypadku ujawnienia przez policję u osób fizycznych środków zastępczych tzw. „nowych narkotyków”, w związku z czym postępowań administracyjnych nie prowadzono.

Stan sanitarno – techniczny placówek oświatowo – wychowawczych na terenie powiatu staszowskiego jest dobry pomimo wciąż dużych potrzeb remontowych. Nadal funkcjonują placówki zlokalizowane w obiektach nie w pełni spełniających warunki do ich prawidłowego

funkcjonowania, które mają trudności z realizacją zaleceń wydawanych w decyzjach administracyjnych z powodu trudnej sytuacji finansowej. Niewystarczający jest dostęp uczniów do profilaktycznej opieki zdrowotnej. Niedostateczna liczba szkół posiada typowe sale gimnastyczne, z pełnym zapleczem sanitarnym. Z punktu widzenia higieny, osoby odpowiedzialne za kształtowanie środowiska szkolnego powinny kłaść większy nacisk na stworzenie odpowiednich warunków do prawidłowego rozwoju psychofizycznego ucznia oraz prawidłowego stanowiska pracy ucznia.

Stanowisko Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej w roku 2021 realizowało interwencje programowe jak również nieprogramowe, wynikające z planowanych zamierzeń jak również z aktualnej sytuacji epidemiologicznej powiatu staszowskiego. Działania programowe ukierunkowane były na profilaktykę uzależnień od środków psychoaktywnych zawartych w papierosach, alkoholu i narkotykach oraz na profilaktykę zapobiegania chorobom zakaźnym i promocji zdrowego stylu życia. Mimo stanu epidemii i okresowego prowadzenia zdalnego systemu nauczania, w 2021 roku w placówkach nauczania i wychowania realizowane były wszystkie programy edukacyjne koordynowane przez Inspekcję Sanitarną w Staszowie. Możliwe to było dzięki dużemu zaangażowaniu nauczycieli i pedagogów realizujących programy. Część z nich została zrealizowana w formie zdalnej. Koordynatorzy i realizatorzy szkolni starali się aby programy trafiały do jak największej liczby odbiorców – uczniów, rodziców i opiekunów. Realizacja programów edukacyjnych z powodu stanu epidemii poprzedzona była indywidualnymi naradami wdrażającymi. Większość działań nieprogramowych w roku 2021 skupiona była na zwalczaniu stanu epidemii wywołanej zagrożeniem SARS-COV-2. Czyniono starania aby informacje i zalecenia profilaktyczne dotarły do jak największej liczby społeczności powiatu staszowskiego. Ogółem w 2021 r. działaniami w zakresie promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej objęto 27624 osób.

Informacje zawarte w niniejszym opracowaniu wskazują, iż bezpieczeństwo sanitarne mieszkańców powiatu, podobnie jak w latach poprzednich utrzymuje się na wysokim poziomie. Powyższa sytuacja jest zasługą nie tylko służb sanitarnych, ale także współpracy i współdziałania z innymi służbami kontrolnymi oraz rosnącej świadomości społecznej, co do wagi zagadnień sanitarnych i epidemiologicznych.

W 2022 r. działalność Państwowej Inspekcji Sanitarnej nadal ukierunkowana będzie na działania nadzоровe w zakresie:

- ⇒ monitorowania sytuacji epidemiologicznej w powiecie, ze szczególnym uwzględnieniem COVID-19 oraz niebezpiecznych chorób zakaźnych,
- ⇒ dalszej poprawy stanu sanitarno-technicznego zakładów pracy i zakładów prowadzących działalność leczniczą,
- ⇒ bezpieczeństwa żywności i żywienia, w tym wdrażania i dokumentowania zasad GHP, GMP oraz zasad systemu HACCP,
- ⇒ prawidłowej jakości wody do spożycia przez ludzi
- ⇒ egzekwowania obowiązku poddania się szczepieniom ochronnym przez osoby zobowiązane,

Działania nadzоровe prowadzone będą równoległe z działaniami w zakresie promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej:

- ⇒ koordynowanie realizacji programów edukacji zdrowotnej w przedszkolach, szkołach podstawowych i ponadpodstawowych
- ⇒ realizowanie zadań z zakresu profilaktyki uzależnień od środków psychoaktywnych wśród dzieci, młodzieży oraz dorosłej społeczności
- ⇒ promowanie aktywności fizycznej i uczenie prawidłowego i zbilansowanego sposobu odżywiania się dzieci i młodzieży, ze szczególnym uwzględnieniem odpowiedzialności indywidualnej za zdrowie i zasady wolnego wyboru poprzez realizowanie przez szkoły programu edukacyjnego „Trzymaj Formę”

- ⇒ podejmowanie działań profilaktycznych w ramach Krajowego Programu Zwalczenia AIDS i zapobiegania zakażeniom HIV
- ⇒ realizacja kampanii społecznych, w tym akcji profilaktycznych wynikających z bieżącej sytuacji epidemiologicznej, ze szczególnym uwzględnieniem profilaktyki COVID-19.